

od leta 1969

V ŠTEVERJANSKI VESTNIK

Števerjan, Januar - Marec 2023 | San Floriano del Collio, Gennaio - Marzo 2023

Leto LV št. 1 | Anno LV nr. 1

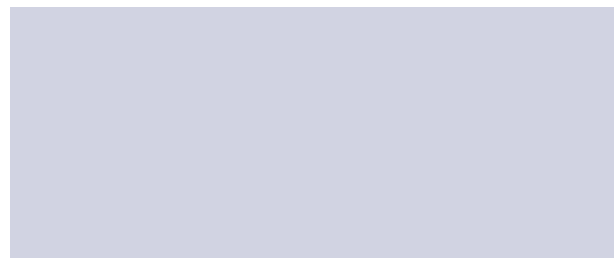
Pošiljatelj:

S. K. P. D. "F. B. Sedej"

Trg Svobode 6

34070 Števerjan (GO) – ITALIJA

vestnik@sedej.org

Poste Italiane Spa

Spedizione in abbonamento Postale

70% - DCB/Gorizia

Lasten tisk

KAZALO

UVODNIK - "KAMORKOLI GREŠ, NE BO TI ŽALI!"	3
ZAKAJ SEM PADEL? - DUHOVNA MISEL	4
BOŽIČNICA S KONCERTOM IN TOMBOLO	5
SVETI TRIJE KRALJI - ZAHVALE	6
"OTROK, KAR IMA SLAVA, VSI NAJ SI V ROKE SEŽEJO" - ŠTEVERJANSKI PUST	7
DRAMSKA DRUŽINA NA DELU ZA NOVO PRODUKCIJO	9
DELOVANJE MEŠANEGA PEVSKEGA ZBORA	10
POSEBEN IZZIV ZA MLADE PEVCE - DELOVANJE OTROŠKEGA PEVSKEGA ZBORA	10
PEVCI PRIPOVEDUJEJO - INTERVJU Z IVANOM MUŽIČEM	11
VESTI IZ ŠTEVERJANSKE OBČINSKE HIŠE	12
PUSTILI SO NAM SOLIDNE TEMELJE, NA KATERIH MI DANES SLONIMO IN GRADIMO	14
DELOVANJE K.D. BRIŠKI GRIČ	15
AJNGLSKA VANDIMA	16
KAKO JE ŽIVETI DANES - INTERVJUJI Z MLADIMI ŠTEVERJANCI	17
KAJ SE DOGAJA OKROG NAS	19
TISKOVNO SPOROČILO 51. FESTIVALA NARODNO-ZABAVNE GLASBE ŠTEVERJAN 2023	20
SLOVO OD MARJANA TERPINA	22
NAJVAŽNEJŠE VREDNOTE SO MU BILE DRUŽINA IN SLOVENSTVO	23
DOBRODELNOST JE BILA NJENA ODLIKA - V SPOMIN NA MARIJO KOMJANC	25
SMRTI, DAROVI, ČESTITKE	26
REŠITEV IGRICE	28
MOJ SLADKI KOTIČEK	29
IGRICA	31
POBARVANKA	32

Opremili in uredili člani društva »F. B. Sedej«

Urejanje, lektoriranje in grafično oblikovanje: **Petra Ciglic, Costanza Frandolic, Damjan Klanjšček, Elija Muzic, Klara Terčič**

Glavni urednici: **Petra Ciglic in Klara Terčič**

Odgovorni urednik: **Ivan Vogrič**

Platnica: oblikovanje **Petra Ciglic**, fotografija **Rebeka Bernetič**

Če Števerjanskega Vestnika še **ne prejimate**, če ste **zamenjali bivališče** in naslov, ali potrebujete katerokoli informacijo, nas lahko kontaktirate s spodaj navedenimi telefonskimi številkami ali naslovi e-mail, tako da boste lahko še vedno redno prejeli naše glasilo.

Uredništvo Števerjanskega vestnika: vestnik@sedej.org

Petra Ciglic
342 8945726
ciglic.petra@gmail.com

Damjan Klanjšček
329 7227151
damjanklanjscek@gmail.com

Klara Terčič
366 1650128
klaratercic@gmail.com

Jakob Leopoli (blagajničar)
3280914497
jakob.leopoli@gmail.com

UVODNIK

"KAMORKOLI GREŠ, NE BO TI ŽAL!"

Klara Terčič

Kljub temu da me je tujina vedno privlačila, se mi je želja po daljši izkušnji v neki drugi državi porodila v obdobju pandemije. Takrat sem kot vsi moji sovrstniki bila prisiljena slediti univerzi na daljavo, kar me je spodbudilo k načrtovanju potovanj in izkušenj izven Italije. Ob začetku magistrskega študija na Univerzi v Firencah sem zaradi tega bila trdno prepričana, da se bom odpravila na Erasmus izmenjavo. To je program Evropske unije, ki je namenjen mladim in ki podpira študijske izmenjave v Evropi. Vedela sem, da hočem opraviti semester v Franciji, saj sem hotela utrditi francoski jezik, ki je na področju mednarodnih ved zelo koristen in pomemben.

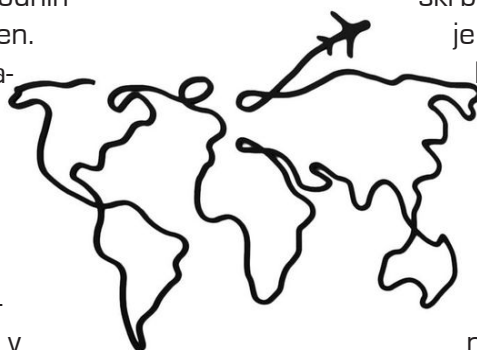
Zaradi tega in seveda zaradi zanimivega univerzitetnega programa je moja končna izbira padla na fakulteto Espol (*L'Université Catholique de Lille*) v Lillu. Mesto Lille ima namreč to veliko prednost, da ni pretirano veliko, ampak se nahaja v strateški poziciji. Z vlakom, ki je takrat postal moj najboljši prijatelj, sem lahko relativno poceni in v kratkem času potovala in raziskovala celotno severozahodno Evropo.

Vsi moji prijatelji, ki so že imeli možnost študirati v neki evropski prestolnici, so bili s svojo Erasmus izkušnjo zelo zadovoljni. Marsikdo mi je rad ponavljal, preden bi se odločila da bom odpotovala, »Kamorkoli greš, ne bo ti žal!«. Sama pa si nisem predstavljala, da bo ta izkušnja tako dragocena in bogata za mojo osebno rast. Omo-gočila mi je, da sem se soočila s sovrstniki, ki so tako kot jaz izhajali iz najrazličnejših držav in drugačnih realnosti. Program Erasmus namreč jamči vsem udeležencem tudi štipendijo, ki dovoli marsikateremu študentu, da se odloči za to izkušnjo in obenem pripomore, da je raznolikost

kultur in oseb res enkratna. Ko sem pripovedovala moje izkušnje dragim doma so se moje zgodbe vedno zdele šale saj so se v glavnem pričele tako »na večerji smo bili Japonka, Indonezijka, Avstralec, Nemec in Finka«. Nikoli ne bom pozabila pristnih prijateljev, čudovitih krajev in neobičajnih navad, ki sem jih v teh mesecih doživela, in zmeraj se bom nanje spominjala z nasmehom na obrazu. Priznati pa moram, da ni bilo vse vedno rožnato in marsikdaj se mi je oddaljenost od doma zdela ogromna. Občasno sem pogrešala udobje domačega kraja. Zavedala pa sem se, da sem sama v tuji državi, kar je pomenilo skrbeti za samo sebe. To dejstvo me je istočasno strašilo in navdušilo.

Dalo mi je nov občutek svobode, me spodbujalo poskusiti nove stvari in mi povzročilo tišči nalezljiv apetit do neznanega, ki sem ga toliko pogrešala med pandemijo. Mislim, da se v tem občutku skriva najlepši nauk, ki sem ga odnesla od tega Erasmosa. Neko prenovljeno navdušenost do življenja. Nek nagon, da ne smem zamuditi nobene priložnosti, ki se mi pred sabo postavi in zavedanje, da čas mine hitro.

Prepričana sem, da sem po tej izkušnji postala bolj samozavestna, bolj odprta do drugačnega in tolerantna do drugega, kajti ko se tako pogosto soočaš z drugačnim, se zaveš da je tvoja le ena izmed nešteti zgodb v svetu. Naučila sem se, da so spremembe pozitivne in da pripomorejo k celostni osebni rasti. Še bolj pa so temeljnega pomena, kajti te približajo k spoznavanju, kaj hočeš doseči v svojem življenju. Vedno bom hvaležna, da sem dobila priložnost študija v tujino in zmeraj bom vsakomur priporočala to enkratno izkušnjo po Evropi.

ZAKAJ SEM PADEL? DUHOVNA MISEL

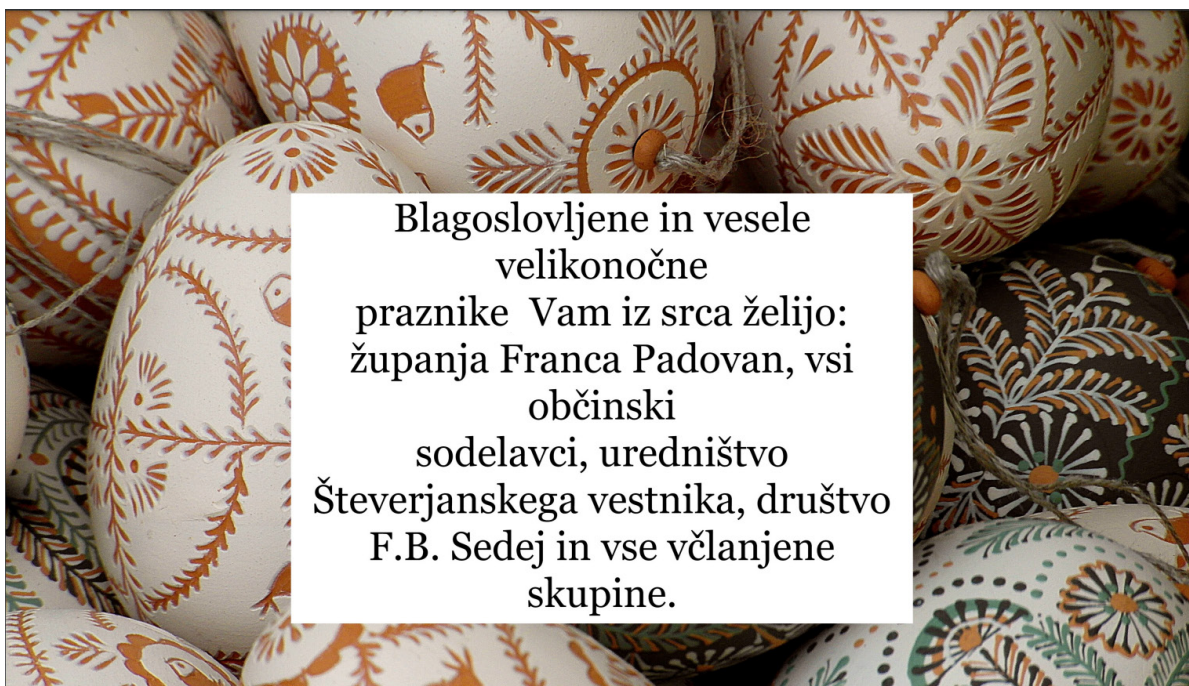
župnik Marijan Markežič

Starejši duhovnik je pri pokleku ob koncu maše padel in si zlomil kolk. V prvem trenutku je poočital Gospodu: »Poglej, prav tu, pred tabernakljem sem se poškodoval!« Odpeljali so ga v bolnišnico in po operaciji se je znašel v sobi z moškim, starim devetdeset let, ki je imel nesrečo pri delu s traktorjem. Ponoči je bil nemiren in pogosto je v spanju govoril: »Pištola. Kje je pištola? Še enega moramo.« Po nekaj dneh je duhovnik v pogovoru z njim izvedel, da je bil mož miličnik in je najbrž po vojni sodeloval v likvidacijah. Duhovniku je vsak dan prinašal bolniški kurat sveto obhajilo in to je vzbudilo pozornost tistega moža, ki pa je za-trjeval, da četudi bi Bog obstajal, bi njega gotovo ne maral. Duhovnik pa mu je odgovoril, da je Bog usmiljen Oče. Za tisti dan je bilo pogovora konec. Naslednje dni sta se še pogovarjala in čez nekaj dni je mož prosil, naj ga spove. Kar tri ure je trajala spoved. Ko je prišel bolniški kurat, mu je duhovnik rekel: »Danes lahko obhajaš tudi mojega sostanovalca. Njegovo srce je pripravljeno!« Od tiste spovedi je bil nekdanji miličnik ponoči miren. Duhovnik se je vrnil domov in čez dva dni ga je poklical kurat in mu povedal, da je ti-

sti mož, ki je ležal z njim v sobi, umrl. Tedaj je bilo duhovniku jasno, zakaj je padel pred tabernakljem in si zlomil kolk.

Tudi nam se velikokrat v življenju dogaja kaj nerazumljivega, in še posebej težko sprejemamo, ko gre za težke stvari. Zato nam Jezus daje v usta glavno prošnjo v Očenašu - »zgodí se tvoja volja!« Te besede velikokrat izgovarjamo le mehanično, ne da bi pomislili na njihov velik pomen in moč, saj se z njimi izročamo v Božje roke in On je takoj, isti trenutek pri nas in si želi preložiti našo težavo na svoja ramena, da bi jo skupaj z nami nesel naprej. Zagotavlja nam tudi, da nam bo pomagal gledati še naprej – preko križa (težave) proti vstajenskem jutru – Njegovemu in našemu, z veselim pogledom naprej.

Želim vsem bogato postno pripravo v spoznavanju Božje volje v osebnem in skupnem življenju, vztrajanju do še bolj bogatega in veselega praznovanja velikonočnih praznikov! Kristus je vstal, aleluja, vstali bomo tudi mi, aleluja!

Blagoslovljene in vesele
velikonočne
praznike Vam iz srca želijo:
županja Franca Padovan, vsi
občinski
sodelavci, uredništvo
Števerjanskega vestnika, društvo
F.B. Sedej in vse včlanjene
skupine.

BOŽIČNICA S KONCERTOM IN TOMBOLO

PC

Po obisku svetih treh kraljev in sveti maši se je letos, 6. januarja, v cerkvi sv. Florijana odvijal koncert ženske skupine Le Dive. Vokalni trio, ki ga sestavljajo profesorica petja Marjetka Luznik (sopran), Julija Polanc (sopran) in Alenka Marušič (mezzosopran), je nastal leta 2020 pod okriljem Glasbene šole Nova Gorica. "*Najprej sta učenki pod mentorstvom Marjetke Luznik delali kot duo, nato pa so dodale nekaj skladb v triu in ugotovile, da skupaj zelo dobro zvenijo. Tako je nastal trio, ki so ga združile pod imenom »Le Dive«,*" je skupino predstavila Ema Terpin.

Vokalni trio Le Dive
FOTOGRAFIJA: Miran Polanc

V dveh letih so pevke izvedle tri samostojne celovečerne koncerte s koncertnim projektom Od opere do jazz, nastopile so na proslavi za mir v Cerju, na proslavi ob prvem maju v Opatjem selu na Krasu, na dobrodelnem koncertu za Kras, ki so ga predvajali po RTV-Slovenija, ter na mnogih drugih dogodkih na Primorskem. Vokalni trio se je udeležil tudi dveh gostovanj v tujini: na Češkem in v Makedoniji. Navzoče je trio popeljal v božično vzdušje s skladbami: Harejevo *Božično uspavanko* na besedilo Ljubke Šorli, Franckovo *Panis angelicus*, Engelhartovo *Ko bi jaz zvonček bil*, črnsko duhovno *Amazing grace*, Premrlovo *Dete je mati v jasli dala*

na besedilo Jožeta Piberja ter Coenovo *Hallelujah*, ki so jo same priredile. Na klavir je pevke spremljal pianist Blaž Pahor. Za zaključek pa je trio udeležil še Lovlandovo *You raise me up*.

Po koncertu so se poslušalci premaknili v sosednjo veliko dvorano župnijskega doma, kjer se je najprej odvijalo nagrajevanje natečaja Moje jaslice. Tudi letos so namreč naša dekleta obiskala otroke ter poslikala njihove jaslice in drevček. Ema Terpin je razglasila letošnje zmagovalce. Za jaslice so se letos najbolj izkazali Ivan in Peter Drufovka ter Sofija Di Battista. Nagrado za drevček pa sta prejela Amy in Liam Devetak. Nato se je odvijala še tradicionalna tombola. Pod enkratnim in sproščenim vodstvom Damjana Klanjščka so kar hitro padale številke, da je kdo zaradi splošnega dobrega vzdušja označil kako številko odveč ter se prerano veselil svoje "cinquine". Zmagovalci tombole in ti, ki naj bi bili srečni v ljubezni (ali tudi ti, ki so doma pozabili očala), so se na koncu še podružili ob skupnem toplim čaju in panetonu.

Julija Polanc (sopran)
FOTOGRAFIJA: Miran Polanc

Letos smo ob koledovanju nabrali res veliko denarja, s katerim smo priskočili na pomoč ustanovama, ki rešujeta življenje oz. ga izboljšujeta ljudem, ki so tako ali drugače bolni. Zahvala gre gotovo Vam, dragi vaščani in vaščanke. Brez Vas, ki nas vsako leto podpirate in tako spodbujate, da nadaljujemo našo pot, to je vaško tradicijo, bi gotovo ne mogli nuditi take izjemne pomoči, kot jo sicer. Tako da se Vam iskreno, iz srca zahvaljujemo za vašo dobrodušnost in radodarnost. Prav tako se Vam zahvaljujeta ustanovi Burlo in Spiraglio, ki sta v zadnjih letih prejemnici dobrotelnih prispevkov, ki jih kralji zbiramo. Veseli smo, da se bomo čez manj kot leto dni ponovno srečali in še naprej osrečevali ljudi, ki potrebujejo našo pomoč.

vaši Kralji

Prot. CI.

Trieste, data della firma digitale

Alfa c.a.

Sig. Ivan Boskin

e-mail: ivboskin@pesilli.com

Oggetto: donazione per attrezzatura

L'IRCCS Burlo Garofolo di Trieste ringrazia il grappo dei Re Magi di San Floriano del Collio, la comunità di San Floriano del Collio, il parroco Marijan Marbadič, la costumista Sneda Černic, Elja Mušič, Matija Coni, Miha Kovic, Matej Mede, Damjan Marjčič, Ivan Bolkin, Alessandro Frandole Junior, Ivan Devetak, Samuele Mio, Bernard Trpin, Lupo Farolfi e Franc Miklas per la preziosa donazione di 1500€.

Il Burlo, in quanto ospedale di alta specializzazione di rilievo nazionale, garantisce l'assistenza ad alta complessità e specialità per l'area materno-infantile, integrata con le attività di didattica e ricerca clinica tradizionale, in ambito regionale, nazionale e internazionale.

Il rinnovamento e l'acquisizione di nuove apparecchiature ad alta valenza specialistica costituisce per questo Istituto, uno dei fondamenti del programma di sviluppo aziendale. I finanziamenti necessari per dare attuazione ai piani di acquisto sono spesso rilevanti e sempre più complessi. Ogni gesto volto a sostenersi è particolarmente gradito e rappresenta un contributo importante per l'Istituto.

Vi ringraziamo pertanto sentitamente per la donazione che sarà finalizzata all'acquisto di attrezzature elettromedicali che ci consentiranno di qualificare ulteriormente la risposta sanitaria ai nostri piccoli pazienti.

La corresponsabilità di essere supportati da persone che, come voi, si attivano liberamente ed incondizionatamente per dare un segnale concreto di vicinanza, costituisce per noi uno stimolo ad un incoraggiamento al miglioramento continuo dell'appropriatezza delle cure e della qualificazione dell'assistenza specialistica, in sintonia con il progresso tecnico-scientifico.

Nell'esprimere nuovamente la mia gratitudine unitamente a tutto il team dei professionisti dell'Istituto, mi è gradita l'occasione per porgergli i migliori saluti.

IL DIRETTORE GENERALE
dott. Stefano Dorbolo
-firmato digitalmente-

Documento firmato da:
STEFANO DORBOLO
26.01.2023 09:24:50 UTC

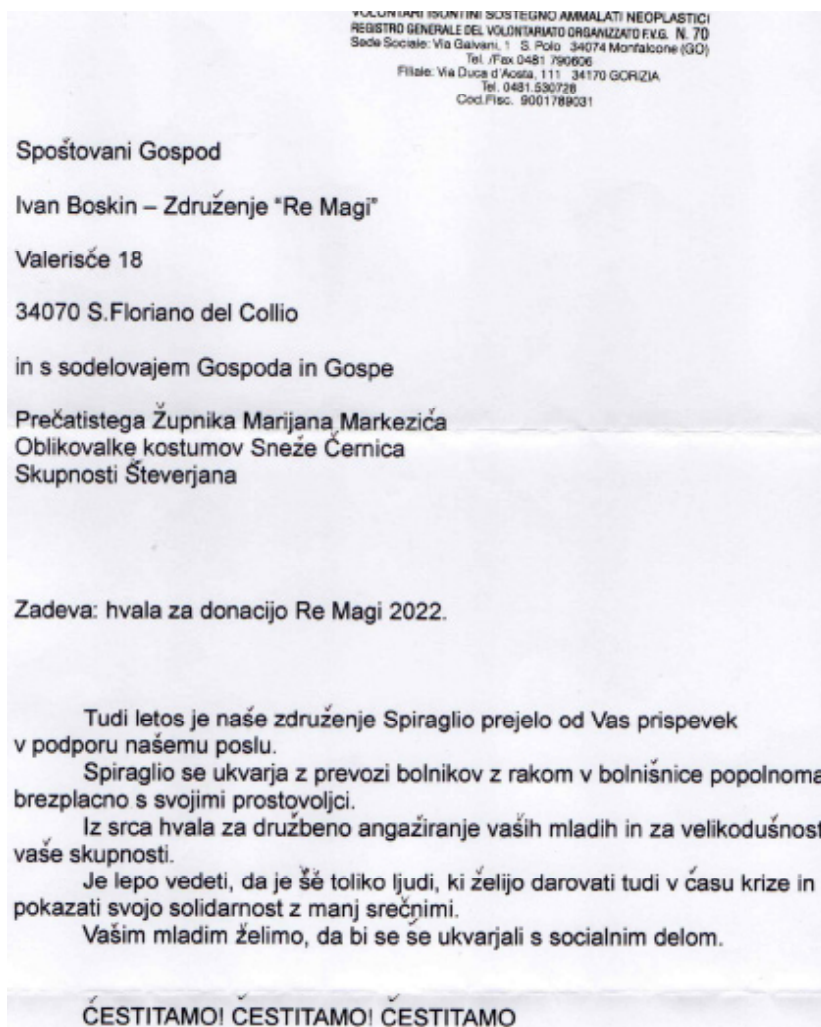
Direzione Generale
Sindaco comprensivo Ufficio Relazioni con il Pubblico
Posizione Organizzativa Responsabile: dott.ssa Daniela Fornace
Responsabile del Procedimento/Procedute: dott.ssa Daniela Fornace
Responsabile dell'Informatica: dott.ssa Lisa Parnice
tel. 0431.5381120
e-mail: info@burlo-garofolo.it
punto certificato per: Ufficio Registrazione e Archivio

Sistema di gestione qualità ISO 9001:2015
Certificato CERT/Qualify S.r.l. n.7089, A/D04 n. 173820

M/00 000070

Modificato dal Contributore

“OTROK, KAR IMA SLAVA, VSI NAJ SI V ROKE SEŽEJO” ŠTEVERJANSKI PUST

Lapo Farolfi

Pust je po definiciji čas pred štiridesetdnevnim veliko-nočnim postom. Po etimologiji izhaja izraz iz arhaične slovenske besede mesopust: slednja, podobno kot italijanski izraz carnevale, nakazuje na dejstvo, da je pustni torek zadnji dan pred uveljavitvijo postne prepovedi uživanja mesa. Pustni čas je torej v krščanski tradiciji zadnji trenutek pred veliko nočjo,

ko je človeku dovoljeno brezskrbno uživanje. Prav iz tega izhaja navada, da se za pusta našemo, rajamo in poveselimo v dobri družbi. Čeprav ima tradicija stare korenine, še danes mladi Števerjanci celo leto nestrpno čakamo na pust, da bi na pustni torek, kot je pri nas navada, pustovali po vasi.

Tudi letos smo člani mladinskega krožka društva F.

B. Sedej na pustni torek, 21. februarja 2023, organizirali pustni sprevod po vasi. Da bi nas pust ne našel nepripravljenih, smo se za odločitev teme letošnjega sprevoda sestali že mesec dni pred praznikom. Odločitev smo sprejeli soglasno, saj je tematika, ki smo jo letos izbrali, že vrsto let nastopala kot glavni kandidat in čakala, da bi se zanjo odločili: končno

smo torej bili mehaniki. Z izgradnjo voza smo se lotili dva tedna pred pustno nedeljo, tako, da smo lahko delali v miru in brez sile. Naša dekleta so nam priskočila na pomoč, ko je bilo treba določiti izgled voza, medtem ko smo vrli fantje poskrbeli za sestavo vseh potrebnih delov: spajali smo raznorazne elemente, barvali, varili, privijali, tolkli... Dan za dnem je naša mehanična delavnica na kolesih postajala čedalje večja in popolnejša. Tako smo na jutro pustnega toroka z našim prečudovitim tekmovalnim vozom ekipe *Fsal racing team* bili pripravljeni za sprehod po vasi. Štartali smo s placa okoli enajstih in po že ustaljeni poti

obiskali Britof, Križišče, Sovenco, Ščedno, Grojno, Puščo, Bukovje, Valerišče, Jazbine, Ušje, Klanec in nazadnje smo po dolgem dnevu dospeli v dom. Kakor zmenjeno smo bili Števerjanci in Števerjanke oblečeni v pisane mehaniške obleke, ki so bile pri marsikom, kot se za pravega mehanika spodobi, umazane od šmira. Poleg tega smo bili opremljeni z vsemi potrebnimi mehaniškimi pripomočki: izvijači, selotejpi, ključniki različnih mer in celo dvigalko za

avtomobile. Imeli smo torej vse potrebno, da smo lahko katere-mu izmed sovaščanov ušpičili kako potegavščino. Kajti, kot pravi italijanski pregovor: *a carnevale ogni scherzo vale*.

Vedra mladina smo se torej cel dan veselili, plesali in peli, najsi bo moderne pustne hite ali domače in ljudske pesmi ob spremljavi vaških muzikantov. Vse polno dobrih vaščanov je čakalo na nas in nas pogo-

bralci, bi lahko postavil v dvom pomen vaške tradicije pustovanja. Iz marsikaterega razloga se lahko dandanes zdi pustni praznik anahronističen: pravo-vernega posta se le še malokdo drži, torej je pustovanje izgubilo svoj prvotni pomen. Poleg tega je današnji standard življenja precej višji od tistega, ki so ga imeli naši dedje in pradedje; razume se torej, da so nekdanj zapovedane praznike pojmovali

in res doživljali kot edine trenutke oddiha in brezskrbnosti od zahtevnega vsakdanjega življenja. Dandanes pa imamo mladi na voljo, kakor tudi manj mladi, veliko več priložnosti za žuranje in veselja-

čenje. Čemu torej ohranjanje teh starokopitnih navad? Prepričan sem, da so tradicije in prazniki vezivo skupnosti. Eden od trenutkov letošnjega pustnega sprevoda, ki mi bo najbolj ostal zapisan v spominu, je bil namreč tedaj, ko smo pri nekem domačinu srečali pustarje domačega društva Briški grič. In še vedno mi je lepo pri srcu, ko se spominjam vedrega bratskega vzdušja, ki je vladdalo v tistih hipih: muzikanti smo jim v pozdrav zagodli Slakovega Čebelarja, saj so bili našemljeni v čebele. Prav tako sem se raz-

Števerjanski pustarji v Gabrskem koncu
FOTOGRAFIJA: društvo Sedej

stilo z vrsto dobrot: od klobase do krofov, od mišk do domače pice. Pa seveda nismo nikjer pogrešali žlahtnega kozarčka, da bi nazdravili na ta naš pust. Veseli in čisto izmučeni od celodnevne razsajanja smo torej malo pred polnočjo dospeli do ciljne etape našega sprevoda, do Sedejevega doma. Tam smo pospravili vse potrebno in se po tako lepem dnevu poslovili.

Marsikdo, ki ne doživlja vaške realnosti v prvi osebi kakor podpisani in kakor vi, cenjeni

veselil trenutka, ko se je deček, ki je cel dan pustoval s komaj omenjenim društvom, zvečer pridružil našemu sprevodu. Menim, da so vrednote bratstva, solidarnosti, sprave, ki sem

jih mogel spoznati ob letošnjem pustnem sprevodu prave vrednote. In zavzeti se bomo morali zato, da bomo v njih vztrajali, jih gojili negovali. Prepričan sem, da bomo morali v bodočnosti

slediti poti, ki nam jo te vrednote nakazujejo. Zaključujem torej to občuteno misel z željo, ki jo je France Prešeren zapisal v Zdravljici: *otrok, kar ima Slava, vsi naj si v roke sežejo*.

DRAMSKA DRUŽINA NA DELU ZA NOVO PRODUKCIJO

Po lanski uspešni sezoni že v pripravi tudi nov niz Gledališča na ocvrtem

Jakob Leopoli

Kot vsako leto je v mesecu januarju potekala splošna seja Dramske družine, ki je namenjena obračunu delovanja v minulem letu in snovanju novih projektov. Beseda je tekla o uspešnem abonmaju »Gledališče na ocvrtem«, pri čemer so člani ugotovili, da število abonentov iz leta v leto raste, tako da jih je bilo nazadnje več kot osemdeset. Pri tem je bila ključna poteza ta, da je Društvo poskrbelo za konkretno reklamo tudi v slovenskih Brdih in to prek Slovenske pošte (dostava po gospodinjstvih), kar je privelo v župnijsko dvorano kar nekaj novih obrazov. Ob tem pa so se člani strinjali, da je gledališka ponudba v svoji raznolikosti zadovoljila različne okuse: Slovensko stalno gledališče je nastopilo s predstavo »Koronske zdrahe«, in to v soboto, 10. septembra 2022; takoj za tem je bila na vrsti, dne 23. septembra, predstava »Na valovih« Šentjakobskega gledališča Ljubljana; v oktobru pa je Dramski odsek Prosvetnega društva Štandrež odigral Goldonijevo komedijo »Pamela«, in to v petek, 14.; nazadnje pa je v petek, 21. oktobra, potekalo predvajanje radijske igre v domači produkciji »Pohujšanje v dolini šentflorjanski«.

Člani so bili seznanjeni z dejstvom, da se je z oktobrom začela gledališka delavnica, tokrat namenjena najmlajšim: umetniška vodja Jasmin Kovic si je namreč pred časom zamislila, da je potrebno ponuditi otrokom delavnico, v kateri lahko urijo in izboljšujejo svojo slovenščino, poleg tega pa se jih pri tem tudi uvaja h gledališču, kar bo naši dramski družini omogočilo, da bo v bodoče še obstajala ali vsaj da bomo imeli še lepo

število mladih gledalcev, katerim je prirasla k srcu gledališka kultura. S temi cilji je nastala gledališka delavnica, ki nosi ime »Igrivo gledališče« in poteka enkrat tedensko na torek popoldne; vodita jo Jožica Žniderčič in Marinka Černic. Otroci bodo predstavo odigrali na pikniku za svetega Florijana v Števerjanu v nedeljo 7. maja.

Dramska družina seveda tudi v tem letu spet načrtuje abonma »Gledališče na ocvrtem«: po dogovoru s člani naj bi abonma potekal od druge polovice avgusta do septembra, na sporedu bodo štirje večeri. V naslednjih mesecih si bomo ogledali predstave in izbrali tiste, ki so za našo publiko najprimernejše, ne da bi pri tem pozabili, da je občasno nujno ponuditi tudi različne produkcije, ki so mogoče sprva malce tuje, a pripomorejo k izostritvi okusa in splošne gledališke kulture občinstva.

Nazadnje pa so se člani dogovorili, da končno postavijo novo produkcijo: sicer ne gre za popolno novost, ker je omenjeni projekt že bil v teku pred izbruhom pandemije, tako da ga ni Dramska družina nikoli dokončala in predstavila publikli. Že precej poti je bilo takrat prehojene, žal pa tak premor zahteva od igralcev, da se projekt zastavi skoraj na novo: vaje se bodo začele v drugi polovici marca in bodo trajale nekje do junija. Skladno z drugimi dejavnostmi društva, ki potekajo v poletnem času (Likof in Festival), so člani določili, da bo najbolje, če se v poletnem času prekine vaje in se jih potem zgosti v prvi polovici septembra, tik pred premiero, ki bo v istem mesecu. Več o novi produkciji pa v naslednjem članku.

DELOVANJE MEŠANEGA PEVSKEGA ZBORA

Alenka Di Battista

Mešani pevski zbor F.B. Sedej je v decembrskem času kot običajno obogatil božično bogoslužje s petjem na polnični in naslednjega dne ob 11. uri pri slovesni sv. maši. Popoldne so nekateri z družinami šli na Sv. Goro in zapeli še nekaj božičnih pesmi ob jasicah, drugih božičnih koncertov pa se zbor letos žal ni udeležil.

V nedeljo, 5. marca, je zbor obogatil nedeljsko bogoslužje v spomin na pokojnega pevodjo in organista Hermana Srebrniča in mu po

maši na pokopališču poklonil pesem *Lipa zelena*. V nedeljo, 12. marca, je nastopil na reviji Primorska poje 2023 v Kulturnem centru Lojze Bratuž, kjer je zapel tri skladbe: *Ubi caritas* (Maurice Duruflé), *Jabolko rudeče* (ljudska iz Bele krajine, prir. Jakob Jež) in *Klesidra* (besedilo Claudia Salamant, glasba Patrick Quaggiato) ob spremljavi Michele Sbuelz. Zaradi slabe zborovske zasedbe je bilo potrebno program spremeniti in ga temu primerno prilagoditi.

POSEBEN IZZIV ZA MLADE PEVCE

Delovanje Malega otroškega zbora in Otroškega zbora

Martina Hlede

V predbožičnem času, in sicer v četrtek, 8. decembra, sta Mali otroški zbor in Otroški zbor v Gorici nastopila na vsakoletni reviji Mala Cecilijanka. Že takoj, ko so pevci stopili na oder, pa je publika opazila novost: mali pevci so namreč prvič oblekli nove zborovske majice živopisanih barv z logotipom, ki so ga sami izbrali. Revijo je povezovala naša predsednica Ilaria Bergnach, ki je pevcem pričarala sproščeno vzdušje, da so suvereno izvedli svoj nastop. Mali pevci so zapeli tri pesmice o živalih, starejši pa Gačnikovo Mavrica ter dve pesmi Tadeje Vulc iz zbirke Note za jezik. Zaključili so s Quaggiatovo novo skladbo Motokros, v katero so se – predvsem fantje – kar vživeli!

Po novem letu smo si kar zavihali rokave, saj imamo predvsem v mesecu marcu kar nekaj obveznosti. Le eno vajo smo odpovedali, saj smo priredili pustno zabavo in se tako veselili s plesom in krofi.

V soboto, 11. marca, so starejši pevci imeli poseben izziv: prvič so namreč profesionalno snemali nekaj pesmi - Veverica, Stonoga, Pomoč in Kovček. Snemanje je potekalo na Gla-

sbeni šoli v Novi Gorici v okviru projekta Note za jezik, ki ga prireja Združenje cerkvenih pevskih zborov iz Gorice. Za to priložnost je otroški zbor s klavirjem spremljal Matjaž Zobec. Verjamem, da jim bo ta izkušnja ostala v lepem spominu.

V tem mesecu imamo še nekaj nastopov... več o tem pa drugič!

Otroški pevski zbor na snemanju
FOTOGRAFIJA: Martina Hlede

PEVCI PRIPOVEDUJEJO

Intervju z Ivanom Mužičem

Pripravil Elija Mužič

Katera je nepozabna dogodivščina, ki se vam je pripetila znotraj zbora?

Zagotovo je bilo nepozabno petje pri papežu Janezu Pavlu II, oziroma petje s papežem pesmi Na polju znamenje stoji.

Katera je vaša najljubša cerkvena ali posvetna pesem?

Rad imam postne pesmi in tiste, ki jih pojemo 1. novembra. Najraje pa imam Sveto noč raznih skladateljev. V zadnjih letih pa sem začel presemetljivo ceniti pasijon Franca Kimovca za moški zbor, ki smo se ga učili z gospodom župnikom Mirkom Butkovičem in s korepetitorkama Martino Valentinčič in Martino Hlede.

Kdaj ste začeli peti in zakaj?

Začel sem peti s Hermanom Srebrničem, ki nas je hodil iskat domov, ko smo bili še malo več kot otroci. Moj prvi nastop z odraslim zborom pa je bil ob otvoritvi Sedejevega doma, ki pa ni bil še niti dokončan... začasne zavese so bile iz črnega platna.

Kateri glas ste peli?

Pel sem tenor. Na začetku drugi tenor, kasneje pa prvi tenor, ko se je z leti malo vse uglasilo. Pel sem približno 50 let v MePZ, sedaj pa še vedno pojem na koru pri maši.

Zakaj ste odnehali? Vas kdaj mika, da bi se vrnili?

Odnehal sem, ker je veliko mladih pevcev in je tako prav.

Kaj vam je bilo najbolj/najmanj všeč na nastopih? Kaj najbolj pogrešate?

Najbolj mi je bilo všeč, ko smo ponavljali kake stare pesmi, ki smo jih že poznali, predvsem mašne. Lepo je bilo tudi to, da smo peli v mešanem zboru. Precej različno bi bilo v slučaju moškem zboru, oziroma brez deklet, ki jih lahko dražiš.

Ivan Mužič

FOTOGRAFIJA: Ig Muzic_wine

Najmanj pa mi je bilo všeč, ko smo se nekoč učili neko "Alelujo", ki je bila dolga 8 ali 10 strani, in ker po dveh vajah nisem ničesar znal, sem naslednjih osem vaj stavkal. Nikoli se nisem naučil brati not in notnega črtovja. Tehnika, ki sem jo uporabljal, je temeljila na tem, da sem skušal razumeti, ali je naslednja nota, ki jo je bilo treba zapeti "malce bolj gor" ali "malce bolj dol" od prejšnje. Najlažja rešitev je bila torej, da sem se melodijo naučil na pamet, čeprav včasih to, kar smo zapeli, ni bilo točno udejanjanje tega, kar je pisalo na papirju.

Najbolj pogrešam to, da sedaj tiste stare slovenske in latinske mašne pesmi, ki jih že poznam, ne ponavljam več na vajah, temveč samo ob prilikah, ko jih prepevamo na koru. To pa ni velika škoda, saj si jih zelo pogosto sam prepevam v traktorju.

Kaj vam pomeni petje v življenju? Še radi poje-te?

Nastopi mi niso bili nikoli všeč. Všeč so mi bile vaje, ker sem takrat lahko pel in se istočasno večkrat pohecal in posmejal s kolegom tenorjem Florjanom, s katerim sva najbolj uživala ob psalmu o vogalnem kamnu, ker je bil on po poklicu zidar. Moram pa prositi odpuščanja vse dirigente, ki so nas vodili, ker so nas morali diplomatsko in potrpežljivo prenašati.

Še vedno rad pojem. Kot sem že omenil, pojem v traktorju in v vsakem prostem trenutku. To bi moralo veljati za vsakega: petje mora biti namreč razvedrilo, pri katerem se uživa, ne sme biti obveznost ali muka. Ali si, ali nisi pevec.

Katere so po vašem mnenju najbolj pomembne vrednote našega zbora? Katere pa njegove značilnosti, po katerih se razlikuje od ostalih?

Vrednota našega zbora je, da je sestavljen iz navadnih ljudi, da ni preveč tehničnega značaja. Moje mnenje je, da, če se želi obdržati tak vaški zbor kot je naš, mora to biti zabava za pevce. Tehnične pevce se potem lahko izbere iz zbora, da skupaj sestavijo profesionalno skupino za tekmovalna. Naš zbor je vedno temeljil bolj na "klapi" kot pa na tehniki. V letih smo v zboru imeli veliko "ubêjtih zghònu", ki so se kljub temu počutili dobro v "klapi" in so se naučili pravilno peti. Veliko slučajev je bilo, da so kandidati moški, zaradi lažjega petja melodije, peli linijo sopranov

in ne tenorjev/basov. Važno je pa bilo, da se je poleg vaj ob zaključku odšlo do Subide, kjer smo nadaljevali večer in noč. Prav ta preprostost je značilnost, ki nas razlikuje od ostalih zborov.

Kaj svetujete bodočim pevcem in dirigentom?

Dirigentom svetujem, naj ne jemljejo našega zbora preveč kot obveznost, temveč naj se skuša iskati veselje in družbo, dobro počutje. Pevcem bi pa želel povedati, da te nihče ne prisili peti v zboru in da v življenju ni obvezno peti, toda, ko se odločiš, da vstopiš v to skupino, moraš potem zagotoviti svojo prisotnost in resnost. Obnašajte se kot ekipa, vsak član in vsak glas je odvisen od drugega.

Bi radi še kaj dodali glede vaše zborovske izkušnje?

Kaj naj še povem? Pravijo da je številka 7 najlepša številka, ker je 7 dni v tednu, 7 not in 7 palčkov. Jaz sem imel srečo, da sem lahko pel pod vodstvom sedmih dirigentov: Hermana Srebrniča, Tomaža Tozona, Bogdana Kralja, Vladimirja Čadeža, Mirka Ferlana, Aleksandre Pertot in Patricka Quaggiata. Vsak izmed njih je imel svoj način učenja in od vsakega sem kaj dobrega odnesel. In za takega amaterskega pevca kot sem jaz, je to neprecenljivo bogastvo.

VESTI IZ ŠTEVERJANSKE OBČINSKE HIŠE

Marjan Drufovka

VIDEONADZORNI SISTEMI ZA POVEČANJE VARNOSTI OBČANOV

V mesecu januarju se je zaključil prvi sklop projekta za povečanje varnosti občanov. Celotni projekt predvideva postavitev video sprejemnikov (lettura targhe) na vse vhode v vas, ki jih je osem in še marsikaj drugega. Izvedba projekta ni enostavna, ker občina mora upoštevati več kriterijev (glej obstoječa javna razsvetljava, signal mobilne telefonije, ipd.). Pre dvema leti smo začeli z najenostavnejšimi: z vhodom na Sovenci v smeri Oslavje, na Jazbinah v smeri Gradišča in v Ščednem v smeri Grojna. Proti koncu lanskega leta smo nadaljevali s postavitvijo sprejemnikov z vhodom na Sovenci v smeri Hum, Aščevi v smeri Grojna ter s postavitvijo glavne omare v osnovni šoli in povezavo s kvesturo. Nadaljevati je še potrebno z vhodom Jazbine v smeri Preval, in bivši kmečki mejni prohod na Valerišču ter Grojna v smeri Gorica.

ODSTRANITEV DREVES OB CESTI NA CELOTNEM OBČINSKEM TERITORIJU

V tem sklopu se je občinska uprava januarja 2023 ponovno prijavila na deželni razpis (zakon št. 10 iz leta 2010) za vzdrževalna dela na tistih parcelah, kjer je bila izvedena sečnja prejšnje leto ter za nadaljevanje z deli na tistih parcelah, kjer je še potrebno.

PROJEKT ZA OVREDNOTENJE VAŠKIH JEDER (»BORGHİ 2«)

Iz deželne postavke za urbano prenovu manjših naseljenih središč in podeželskih vasi, imenovan projekt »Borghi 2« smo v celoti prejeli 271.912,59 evrov. S temi sredstvi nadaljujemo z urejevanjem središča vasi, talno označujemo tri zgodovinske vhode v vas, estetsko in turistično privlačno je bil urejen betonski podporni zid pri Dvoru z lepim dvojezičnim napisom in še marsikaj bo postorjenega. Dela so v teku.

UREDITEV CESTE NA KLENČINAH

Klenčine so glavna cesta, ki vodi iz Gorice proti centru občine Števerjan in je potrebna korenite prenove. Cestni odsek nedvomno potrebuje posege za omejevanje hitrosti, predvsem začetno križišče v Grojni, ter za zagotavljanje varnosti prometa. Če se da, je potrebno ustvariti novo zavarovano pot za kolesarje ali pešce. Razmišljati moramo o kanalizaciji meteornih voda, o menjavi talnih oblog in drugih posegih za izboljšanje cestnega omrežja. Občinska uprava v ta projekt verjame, iskala je financiranje za izredna vzdrževalna dela na občinskem cestnem omrežju in je začela z načrtovanjem. Meseca novembra 2022, z že ustaljeno prakso posvetovanja deželne uprave z občinami, je števerjanska občinska uprava vprašala deželo skoraj 500.000,00 evrov za ureditev važne prometnice. Trenutno so pogajanja zamrznjena zaradi bližajočih se deželnih volitev. Prav tako smo stopili v stik z deželno geološko službo za sanacijo majhnih plazov, ki so prisotni na Klenčinah (240.000,00 evrov).

Vsekakor z deli se bo pričelo, ker nekaj sredstev je bilo poskrbljenih. Decembra 2022 smo prejeli deželni prispevek (D.Z. št. 7/2020) v višini 100.000,00 evrov iz deželne postavke za infrastrukturo in ozemlje. Prejeli pa smo tudi sredstva notranjega ministrstva. Ministrski odlok z dne 20. januarja 2023 dodeljuje občinam, ki imajo manj kot 1.000 prebivalcev 83.790,52 evrov. Začetna investicija bo torej 183.790,52 evrov.

OPEN FIBER

Morda ste zasledili v časopisju, da podjetje Open Fiber bo investiralo do leta 2026 100 milijonov evrov na celotnem deželnem ozemlju za nadaljevanje s postavitvijo optičnih vlaken. Na spisku je tudi občina Števerjan, saj vse ni bilo še rešeno, obstajajo tehnične težave z nekaterimi posameznimi hišnimi številkami, prav tako kraj Grojna trenutno ne more še razpolagati s servisom in je potrebno nadgraditi obstoječo infrastrukturo. Zavedamo se, da smo le na začetku zahtevnega postopka, kjer moramo v doglednem času, s pomočjo dežele Furlanije Julijske krajine, zagotoviti postavev optičnega vlakna po celotnemu občinskemu ozemlju. Poleg tega je potrebno poiskati primerno rešitev tudi za mobilno telefonijo. Ključnega pomena je, da širokopasovno povezavo dobijo vsi vaščani in da je kakovostna.

SANACIJA OBČINSKE STAVBE

Ob prilagoditvi protipotresni zakonodaji si želimo tudi prenoviti napeljave ter izboljšati energetske učinkovitost. Tudi notranjost stavbe bomo obnovili. Nadalje si želi občinska uprava tudi estetsko izboljšati videz le te, da bo skladnejši z okoljem, kjer se nahaja. Celotna investicija znaša skoraj 1,3 milijona evrov in je v načrtovanju. S selitvijo občinskih uradov v zgornji del osnovne šole naj bi začeli poleti. Potrebno je še dodeliti pravo lokacijo poštnemu uradu, županskemu uradu in sejni sobi.

NOVI SPLOŠNI OBČINSKI PROSTORSKI NAČRT IN POSLEDIČNA PRILAGODITEV NORMAM DEŽELNEGA KRAJINSKEGA NAČRTA

Potrebno bo še malo počakati, ker je strošek za občinske blagajne kar zahteven.

Občinska uprava se je januarja 2020 prijavila na deželni razpis, ki ga je izdala Centralna direkcija za infrastrukturo in prostor, Služba za krajinsko, prostorsko in strateško načrtovanje. Razpis predvideva kritje 80% stroškov za pripravo načrta, namenjenega prilagoditvi in uskladitvi novonastalih ali veljavnih splošnih prostorskih aktov občine deželnemu krajinskemu načrtu. Žal dežela nam je trenutno zagotovila prispevek le slabih 13.138,29 evrov od celotne investicije 75.000,00 evrov. Brez dvoma vztrajamo in se dogovarjamo z deželnimi funkcionarji, da pridemo čim prej do pozitivnega razpleta.

RAZPIS ZA DELOVNO MESTO

Števerjanska občina bo v kratkem objavila razpis za delavca!

PUSTILI SO NAM SOLIDNE TEMELJE, NA KATERIH MI DANES SLONIMO IN GRADIMO

Marjan Drufovka

V Števerjanu se radi družimo in v letih se je v sekciji zakoreninila navada vsakoletnega srečanja ob obloženi mizi, ki pa smo jo v zadnjih letih, zaradi preobilice zadolžitev vsakega posameznika, nekoliko zamrzili. Zadnjič smo se srečali jeseni leta 2013 na kmetiji Roberta in Izidorja Prinčiča.

Vsekakor že, je prav, da se v Števerjanu zberemo, v zimskem času, na neki družabnosti, kjer se ob kozarcu briškega vina pogovorimo z višjimi predstavniki naše stranke, o delovanju sekcije in stranke same. Med gosti so bili prisotni Marko Pisani, deželni svetnik SSK, Julijan Čavdek, pokrajinski tajnik SSK, Walter Bandelj, svetnik na goriški občini, Peter Močnik, deželni predsednik SSK in številni drugi.

Števerjanska sekcija se je do danes skušala držati vseh zdravih načel, števerjanska sekcija je do danes skušala biti politični vezni člen vseh vaščanov in ne samo, večkrat je bila uprta s pogledom tudi na deželno stvarnost. Tukaj se je potrebno zahvaliti vsem članom sekcije za pozorno spremljanje delovanja sekcije in skrb za ohranitev naše skupnosti.

V petek 25. novembra, smo se zbrali v domači gostilni Koršič, kjer nas je razvajal kuhar Damjan. Ob prisotnosti pokrajinskega in deželnega vodstva stranke Slovenska skupnost, smo se dotaknili veliko argumentov, ki jih bo brez dvoma potrebno upoštevati pri nadaljnji rasti in razvoju stranke. Razvila se je plodna debata o pomembnosti obstoja zbirne stranke Slovencev v Italiji; o nujni potrebi po dogovarjanju znotraj same stranke pa tudi s političnimi zavezniki italijanske politične arene; o potrebi po složnosti in zbirnosti vseh različnih duš, ki so prisotne od Trbiža do Milj; o nujni potrebi po nastopanju na različnih volilnih preizkušnjah z lastnim simbolom; o potrebi po spremembi deželnega volilnega zakona in še o marsičem je bilo govora.

Kaj torej lahko rečemo ob vseh teh ugotovitvah, da Slovenci v Italiji najbolj potrebujemo predvsem enotnosti, skupnega dogovarjanja, a tudi korektnih in odkritih odnosov.

Na nas je, da se potrudimo v tej smeri, da se bomo z vsemi temi izzivi spopadli uspešno. Menim, da velja poskusiti!

Torej na deželnih volitvah 2. in 3. aprila se moramo prav vsi potruditi za prehod 1% praga, ki je naš prvotni cilj za izvolitev predstavnika SSK v deželni svet. Prekrižaj znak SSK in napiši priimek izbranega kandidata.

Maja Humar

DECEMBRSKI KULTURNI SEJEM

Decembrsko praznično vzdušje je obogatil Kulturni sejem, ki ga je društvo Briški grič priredilo v kulturnem domu na Bukovju v sodelovanju s Fotoklubom Skupina 75 v nedeljo, 18. decembra 2022. Na sejmu so se predstavili ljudski umetniki, ki so ob tej priložnosti dali na ogled njihove izdelke, slike, okrasne predmete, sestavljene iz različnih materialov. Na vabilo društva se je odzvalo 11 ustvarjalcev, in sicer Nicol Barbo, Mojca Cej, Andrej Čevdek, Deborah Faganel, Emanuela Juretič, Loredana Prinčič, Nada Skrt in Marko Tamari, slike sta prispevali Lucija Ciglič in Silvana Maligoj, fotografije pa Simon Kovačič. Razstava je bila postavljena v dvorani in v Galeriji 75. Uvodoma so zapeli mali Briški slavčki, v drugem delu večera, ki je tudi bil pevsko obarvan, so nastopili trije zbori. Vokalna skupina Briške trcinke, Bisernice ter VS 1883 Lijak Vogrsko so oblikovali koncert v sklopu revije Nativitas. Odpeli so nam izbor božičnih pesmi, ki nas je prav prijetno popeljal v božične praznike.

OD PREŠERNA DO MIMOZE

Tradicionalni dogodek, ki ga društvo Briški grič v sodelovanju s Fotoklubom Skupina 75 prireja v kulturnem domu na Bukovju, je posvečen dnevu slovenske kulture in dnevu žena. V prostorih Galerije 75 so svoja dela razstavljale Tanja Gorjan, Helena Petrovčič in Estera Prinčič. Tanja Gorjan je članica Foto kluba Nova Gorica, leta 2017 ji je Fotografska zveza Slovenije podelila naziv kandidat za mojstra fotografije, v letu 2021 pa je od Mednarodne zveze za fotografsko umetnost prejela razstavljalški naziv EFIAP. V Tanjinih vizijah ni nemira, ni mesta za melanholijo: megla se pojavi v mehkih potezih, temni oblaki so v daljavi, znaki človekove dejavnosti so opazni, a se nežno vklaplajo v pokrajino. Če se namreč spomnimo tega, kar je rekel Merleau-Ponty, da "oko opravi čudež, da duši odpre to, kar ni duša: prijeten pogled nad stvarmi, in njihovim bogom, ki je sonce", tedaj postanejo

Tanjine fotografije tudi življenjski poduk: povabilo, da na svet pogledamo z veseljem, s hvaležnostjo in z ponovnim občudovanjem.

Estera Prinčič že od vsega začetka najraje ustvarja v akrilni tehniki, motivično ji je najbližje narava, posebno ljube so ji rože in vodni motivi, o čemer je pričevala tudi razstava. Čeravno izbira motive, ki prikazujejo naravne lepote, ne poskuša slepo prenesti vsega videnegega na platno. Estera Prinčič je rojena v Kozani v goriških Brdih in živi v Mirnu. Risanje ji je bilo v veselje že v otroštvu. Z leti pa je veselje do tega preraslo v željo, da bi se s tem bolj aktivno ukvarjala. Prelomnica se je zgodila, ko jo je prijateljica Hema povabila na eno njihovih razstav slik

Briške trcinke in ženska vokalna skupina Jezero
FOTOGRAFIJA: FB K.D. Briški grič

vrtnic, ki so jih ljubiteljske slikarke iz Renč narisale na ex-tempore v vrtu Burbonk na Kostanjevici. Kmalu za tem se je priključila slikarski sekciji društva KUL-TU-RA v Renčah, kjer sodelujejo z mentorico, akademsko slikarko Jano Dolenc.

Helena Petrovčič najraje slika z oljnatiimi barvami. Te ji omogočajo počasno in natančno delo, brez pritiska hitrega sušenja barv, ki je značilno za slikanje z akrilnimi barvami. Poleg tega imajo slike, narejene z oljnimi barvami, značilen mehak in žametni videz, ki ga ceni

in goji tudi Helena. Ko se spusti v drugi medij, kot je to primer na sončnicah, ki so naslikane z akrilnimi barvami, dobi slika posledično tudi drug karakter. Najraje in najpogostejše slika motive iz narave, posebej z veseljem cvetje in, kot je bilo razvidno iz razstave, tudi ptice, ki se na cvetne in podobne motive direktno navezujejo. Helena Petrovčič je po rodu iz Goriških Brd, od leta 1983 pa živi z družino v Orehovljah (Miren). Risanje jo je privlačilo že od otroštva. Navdih in pot v risanje ji je posredovala njena velika prijateljica, oseba z velikim srcem, (nuna) Suor Adelgundis. Veliko znanja je pridobila na delavnicah magistre Marije Murgič. Od leta 2018 je članica likovne sekcije društva KUL-TU-RA v Renčah in likovnega društva DABLO v Brdih.

Slavnostni govor je podala Jana Pečar, podpredsednica Zveze slovenskih kulturnih društev, ki je med drugim dejala: "Od Prešerna do mimoze... naslov, s katerim prireditelji današnjega večera uokvirjajo ta dogodek, zveni občuteno in smiselno.

To pa ne samo zaradi tega, ker nam kronološki okvir dveh praznikov, slovenskega kulturnega praznika in mednarodnega dneva žensk, ponuja pester mesec vsebin, z začetkom 8. fe-

bruarja in zaključkom 8. marca.

Povezavo med tema dvema datuma čutim predvsem v osnovi, ki ju označuje in združuje in sicer v vrednotah, na katerih slonita. Na viziji sožitja, spoštovanja, enakopravnosti, odprtosti do drugih in drugačnih, na pravici gojenja svoje specifike in svoje različnosti, naj bo to pojem kulture ali pripadnost določenemu spolu.

Oba praznika se spajata z vrednotami in poslanstvom, ki jih naša društva gojijo že kup desetletij s prirejanjem dogodkov, z uporabo svojega jezika, ohranjanjem in razvijanjem kulturnih dejavnosti. Prostovoljno delo v naših kulturnih društvih, obiskovanje pobud in udejstvovanje pri raznih dejavnosti so dejavniki, ki vplivajo na razvoj kulture in razvoj družbe, v kateri lahko vsak dobi svoj prostor, pri tem procesu lahko vsak da svoj doprinos".

V spremnem kulturnem programu sta nastopili Vokalna skupina Briške trcinke pod vodstvom Mojce Cej in ob klavirski spremljavi Jane Drassich ter ženska vokalna skupina Jezero iz Doberdoba, ki jo vodi Dario Bertinazzi. Med gosti je na števerjanskem večeru izstopala Martina Valentinčič, odbornica za kulturo pri števerjanski občinski upravi.

AJNGLSKA VANDIMA

Ivan Boškin

To je zgodba o mojih očeh. Videle so marsikaj. Spoznale ljubezen. Spotaknile se ob hudobijo. Naletale na svobodo. Preučile neskončnost. Skrivnosti ni več nobene. Odprle so se ob jutranji zori, v času, ko je vse začelo rasti. Kdo sem? Ne bo vsem dano razumeti. Samo kdor bo podrobno prebiral te moje besede, bo lahko izgovoril moje ime.

Bil je vlažen in deževen pomladni dopoldan. Ptičji glasovi so v tišini spodbujali lačne

kljunčke mladičev, naj se pomirijo in jim obljubljali slastne priboljške ob končani nevihti. Cvetenje košatih češenj se je prebijalo skozi popke, ki so pričakovali le še žarke sonca, da bi dokončno pognali. Potok je drvel po svoji strugi in v tišini božal kamenje, ki se je vsak trenutek spreminjalo in neprestano premikalo naprej, proti boljšemu kavču, kjer bi se lahko za vedno posedlo. V bližini teh prepletanj narave se je zaslišal zvok, ki je prelomil harmonijo, ki

jo je ustvarjalo curljanje dežja s strehe v že na pol poln vrč. V prijetno majhni bajti je mladenič nemirno lovil čas. Bil je zdrav, bister, poln želje po spoznanju novega. Bil je, kakor se je nekoč temu pravilo, fant od fare. To sem bil jaz. Izbral sem najpomembnejše potrebščine, ki bi mi lahko najbolj koristile na dolgi poti, ki me je čakala. Spotikal sem se v neredu sobe, ki je bila sicer ob zimskih večerih prav prijetna. Ob vhodu je stala bakrena amfora za dežnik.

Nad njo iz starega hrasta izklesan obešalnik, ki je rade volje sprejemal namočene plašče. Prostor na prvi pogled ni bil ravno velik. Lep del je zajemala peč iz temno rdeče opeke, ki se je ob gorečem ognju še bolj širila v temo, ki jo je sonce pustilo ob zahodu. Ob kaminu je stal ročno izdelan stol in dekorativna mizica, ki je vedno nosila kako knjigo na svojem hrbtu. Bil sem in sem še vedno zagrizen bralec knjig. Še posebej klasikov. Trenutno je Cankarjev Hlapec Jernej tisti, ki nestrpno pričakuje polaganje mojih oči na popisane strani. Ampak, vrnimo se k stvari! Lesena bajta, zgrajena iz trdih in zmogljivih kostanjev, se že mesece pripravlja na moj odhod. Pozna moje želje in moja hrepenenja in vem, da če se ne bom odločil prekoračiti prag, me bo kar ona spodila in potisnila v svet.

Začutil sem razpadanje njene potrpežljivosti, zato sem se še enkrat povalil po domu in zmetal v nahrbtnik še zadnje predmete. Z nočne omarice sem pazljivo snel mapo, ki sem jo

še prejšnji večer pozno v noč študiral. K sebi sem povlekel

še nekaj listov in meni drago-ceno nalivno pero. Podarila mi ga je pomembna oseba, ki jo boste verjetno srečali v zgodbi. Pohitel sem proti vhodu, se še zadnjič na hitro pogledal v ogledalo, popravil kodraste lase, ki so mi viseli prek ramen in se prepustil neznanemu.

Izza oblakov so se pri-rivali sramežljivi, a odločni sončni žarki, ki so se takoj položili na moji rahlo zardeli lici. Spodbudil sem podplati, da so se kar same začele premikati po poti, ki ni bila še prehojena. S čevlji sem pobožal prve blatne dele prsti, ki bodo v prihodnosti postali glavne potovalne poti. To pa takrat še niti jaz nisem vedel. Na ramenih sem nosil nahrbtnik, v rokah pisalo in na obrazu nasmeh. Končno sem bil pripravljen na dogodivščino, ki mi je in vam bo spremenila pogled na življenje.

Se nadaljuje...

KAKO JE ŽIVETI DANES – INTERVJUJI Z MLADIMI ŠTEVERJANCİ

Intervju: **Sebastian Formentini**

Ime in priimek: Ivan Devetak

Bivališče: Sovenca

Vaško ime družine: Pr Koršiču (čeprav je slednji priimek po mami)

Letnik: 2002

Horoskop: Lev

Najljubša hrana: Testenine z bolonjsko omako

Najljubša pijača: Cedevita

Študij: 2. letnik Poslovno-tehniške fakultete

Hobiji: Nogomet s prijatelji

Šport: Odbojka

Knjiga na nočni omarici: Univerzitetne knjige

Si zadovoljen s svojo izbiro študija?

Po končani višji šoli na znanstvenem liceju Simon Gregorčič sem se dodločil, da bom nadaljeval študij na Poslovno-tehniški fakulteti, in sicer program Gospodarski inženiring, ki spada pod Univerzo v Novi Gorici. Na začetku nisem bil prepričan, ali mi bo ta študij ustrezal, ampak sem hitro spoznal, da so mi predmeti na tej fakulteti zelo všeč, saj so zelo znanstveni. Tudi slovenski šolski sistem mi zelo ustreza, predvsem zato, ker so zelo pozorni na študente športnike. Po zaključku dodiplomnega študija bom skušal dokončati še magistrski študij.

Se ukvarjaš z glasbo, športom ali katerim drugim hobijem?

Ko sem bil majhen sem začel z igranjem harfe, ker je bilo glasbilo, ki ga je vadila tudi moja sestra Petra. Ko sem pa začel višjo šolo sem glasbo opustil in sem se koncentriral predvsem na šport. Že v vrtcu sem hodil k orodni telovadbi, potem sem nekaj časa treniral istočasno orodno telovadbo in odbojko. Nato pa sem se odločil, da bom nadaljeval samo z odbojko, katero treniram še danes.

Poleg agonističnega treniranja odbojke, predvsem poleti zelo rad igram nogomet s prijatelji.

Torej si predstavljam, da je poletje tvoj najljubši letni čas?

Da, poletje je zame najljubši letni čas, ker mi je všeč toplo, ker dnevi so dolgi in ker sem poleti bolj prost se lahko družim s prijatelji in hodim na morje.

Ti je všeč živeti v Števerjanu ali bi raje živel v mestu?

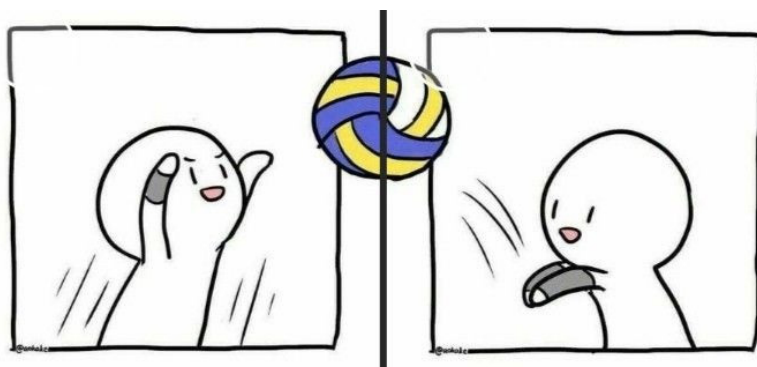
Zelo mi je všeč živeti v Števerjanu in bi nikoli ne zamenjal svoje rojstne vasi za nobeno drugo vas, kaj šele, da bi živel v mestu. Vaško življenje je bolj preprosto, umirjeno in predvsem... nobena druga vas ali mesto nima števerjanskega festivala.

Kaj si želiš za naprej?

Če razmišljam kratkoročno, bi si gotovo želel uspešno zaključiti svoj študij, ki bi mi odprl dobre delovne pogoje. Največje sanje pa so igranje odbojke na čimbolj visoki ravni.

Hvala Ivan za pogovor. Koga izbereš za naslednjega intervjuvanca?

Franca Miklusa.

KAJ SE DOGAJA OKROG NAS?

December - Marec 2023

-
- 18. december** Argentina osvoji svetovni pokal nogometa, ki se je odvijal v Katarju. Po napeti tekmi, ki se je nadaljevala tako v podaljšku kot v enajstmetrovkah, so Argentinci le premagali Francoze. Argentina je na tak način tretjič postala svetovni prvak. V Katarju je zadnjič nastopal z reprezentančno majico nogometaš Lionel Messi.
- 31. december** Umrli zaslužni papež Benedikt XVI. Papež, ki se je pred izvolitvijo imenoval Joseph Ratzinger, je bil star 95 let. Za papeža je bil izvoljen 19. aprila 2005, odstopil pa je 28. februarja 2013. Mnoge osebnosti so ga označile kot izrednega teologa, zgled poguma, zvestobe in požrtvovalnosti.
- 1. januar** Hrvaška uradno vstopa v Schengen območje. Z začetkom leta 2023 bo ukinjen nadzor na meji s Slovenijo in Madžarsko. Hrvati bodo nadzor na meji obdržali le na zunanji meji Unije, torej s Bosno, Srbijo in Črno goro. Dosedanje valuto, kuno, pa bo nadomestil evro.
- 16. januar** Po 30 letih bega so na Siciliji aretirali mafijskega šefa Mattea Messina Denara. Mafijski šef je bil med drugim obtožen umorov protimafijskih tožilcev Paola Borsellina in Giovannija Falconeja. Arestacijo je komentirala premierka Meloni, ki je dejala, da je to velika zmaga za državo.
- 19. januar** Novozelandska premijerka napovedala odstop. Jacinda Arden je bila izvoljena na čelu vlade leta 2017, ko je bila stara komaj 37 let. Po šestih letih na vladi je dejala: *"Voditi državo v mirnih časih je eno, nekaj drugega pa je krmariti skozi krizo."*
- 6. februar** Katastrofalni potres v Turčiji in Siriji. Dva močna potresa sta prizadela jug Turčije in severozahod Sirije. Prvi potres, katerega sunki so imeli magnitudo do 6,4, je imel svoj epicenter v turški provinci Hatay, drugi pa, z magnitudo 5,8, se je pripetil v kraju Samadag. Potres je povzročil nad 47.000 žrtev. V Turčijo in Sirijo je prispelo več kot dva tisoč reševalcev iz 65 držav.
- 14. februar** Evropski parlament sprejme odločitev, da od leta 2035 naprej novi avtomobili z motorji na notranje zgorevanje, kot so dizelski ali bencinski, ne bodo smeli biti več registrirani. Kljub temu, da so zmagali glasovi "za", je nasprotovanje prepovedi znotraj evropskih koalicij bilo veliko. Čeprav se nasprotujoči strinjajo, da je prihodnost v električnih avtomobilih, so prepričani, da je odločitev bila prenapeta, kajti ne samo ogroža več kot milijon delovnih mest, ampak zaenkrat so tudi električni avtomobili, ki so na razpolago, predragi. Zadnjo odločitev, mora vsekakor sprejeti še svet EU.
- 5. marec** Države Združenih narodov so sprejele dogovor o zaščiti morja in oceanov na območjih mednarodnih voda. Po več kot desetletnih pogajanjih so države sprejele, da bodo do leta 2030 trideset odstotkov morij uvrščenih med zavarovana območja. Nova izpostavljena pogodba bo omejila obseg ladijskih poti, ribolova in raziskovalne dejavnosti.
- 13. marec** Michelle Yeoh je postala prva azijska igralka z oskarjem za najboljšo žensko vlogo v filmu Vse povsod naenkrat. Film je bil veliki nagrajenec letošnjih oskarjev, saj je prejel kar sedem nagrad in med drugim osvojil tudi zlati kipec za najboljši film.

51. FESTIVAL NARODNO-ZABAVNE GLASBE ŠTEVERJAN 2023

Slovensko katoliško prosvetno društvo Frančišek B. Sedej iz Števerjana **razpisuje 51. Festival narodno-zabavne glasbe ŠTEVERJAN 2023**, ki bo v Števerjanu **30. junija (polfinale) in 2. julija 2023 (finale) med Borovci**.

Festival je tekmovalnega značaja. **Prijavijo se lahko vsi ansambli, ki gojijo slovensko narodno-zabavno glasbo.** Tekmovalni del festivala se odvija v petkovem, polfinalnem in nedeljskem, finalnem delu. V polfinalnem delu nastopijo vsi prijavljeni ansambli. Vsak ansambel mora izvesti dve skladbi v živo v slovenskem jeziku ali samo v instrumentalni izvedbi. Prva skladba mora biti iz zakladnice slovenske narodno-zabavne glasbe (posneta na plošči ali že izvedena na drugem festivalu). **Druge skladbe mora biti povsem izvirna (bodisi melodija bodisi besedilo) ter prvič predstavljena javnosti!** Avtor glasbe in besedila zagotavljata, da gre za njihovo izvirno delo ter z izvajalci in morebitnimi založniki jamčijo, da ni bila še nikoli javno izvedena ali objavljena v kakršnikoli obliki. S tem v zvezi sprejmejo moralno in materialno odgovornost za morebitne zahtevke tretjih oseb in škodo, ki bi jo v zvezi s tem utrpel organizator festivala.

Dovoljena je uporaba vseh instrumentov, v kolikor izvedba in nastop ohranita narodno-zabavni stil.

V finalnem delu festivala nastopijo najboljši ansambli, ki se predstavijo z istima skladbama polfinalnega večera. Njihov izbor in število določi strokovna komisija za glasbo. Na polfinalnem večeru publika, z glasovanjem na posebnih glasovnicah, izbere en (1) ansambel, ki bo prepuščen v finale.

Ansambli se potegujejo za sledeče nagrade:

- Prvo nagrado 51. Festivala narodno-zabavne glasbe ŠTEVERJAN 2023 v vrednosti 1.400,00€, ki jo podeli strokovna komisija za glasbo za splošni vtis ansambla (izvedba, melodija, izvirnost in predstavitev ansambla na odru itd.) izključno za izvirno skladbo:

- Drugo nagrado 51. Festivala narodno-zabavne glasbe ŠTEVERJAN 2023 v vrednosti 800,00€, ki jo podeli strokovna komisija za glasbo za splošni vtis ansambla (izvedba, melodija, izvirnost in

20

predstavitev ansambla na odru itd.) izključno za izvirno skladbo;

- **Tretjo nagrado 51. Festivala narodno-zabavne glasbe ŠTEVERJAN 2023 v vrednosti**

500,00€, ki jo podeli strokovna komisija za glasbo za splošni vtis ansambla (izvedba, melodija, izvirnost in predstavitev ansambla na odru itd.) izključno za izvirno skladbo;

- **Nagrado občinstva v vrednosti 500,00€**, ki jo podeli publika z glasovanjem na posebnih glasovnicah. Ocena občinstva je zasnovana izključno na izvedbi skladbe iz zakladnice.

- **Nagrado za debitanta v vrednosti 200,00€**, ki jo podeli strokovna komisija za glasbo najboljšemu ansamblu med tistimi, ki so prvič nastopili na festivalu.

- **Nagrada za melodijo v vrednosti 200,00€**, ki jo podeli strokovna komisija za glasbo na podlagi najboljše melodije izvirne skladbe. Strokovna komisija podeli nagrado in pokal avtorju dela.

- **Nagrada za besedilo v vrednosti 200,00€**, ki jo podeli strokovna komisija za besedilo na podlagi najboljšega besedila izvirne skladbe. Strokovna komisija podeli nagrado in pokal avtorju dela.

Strokovna komisija za glasbo si pridržuje pravico, da po lastni presoji podeli posebno priznanje posamezniku ali ansamblu za kakovostno izvedbo tekmovalne skladbe. **Strokovno komisijo za glasbo** sestavljajo glasbeni strokovnjaki in predstavnik društva. **Strokovno komisijo za besedilo** sestavljajo strokovnjaki in literati ter predstavnik društva. Obema komisijama predseduje predsednik društva S. K. P. D. "Frančišek B. Sedej"

Rok prijave na 51. Festival narodno-zabavne glasbe ŠTEVERJAN 2023 je **30. april 2023**.

Več informacij o razpisu in prijavi najdete na spletni strani www.sedej.org. Sledite nam lahko tudi na Facebook strani **F. B. Sedej Števerjan** in instagram profilu **@festivalsteverjan**.

SLOVO OD MARJANA TERPINA

Nina Pahor

Marjan Terpin se je rodil 10. oktobra 1940 v Števerjanu. Po maturi na slovenskem učiteljišču v Gorici se je najprej zaposlil kot uradnik. Kasneje se je pridružil družinski trgovski dejavnosti, ki je iz trgovine z jestvinami na Bukovju preraslo v uvozno-izvozno podjetje s kmetijskimi stroji v Gorici. Bil je zagnan politični in kulturni delavec v domačem Števerjanu in na slovenskem narodnem ozemlju v Italiji. Svoje politično delovanje je začel v vrstah Kmečko delavske zveze, nato pri Slovenski demokratski zvezi in dalje pri Slovenski skupnosti, kjer je bil med ustanovitelji goriškega dela, podtajnik, pokrajinski tajnik in več let deželni predsednik. Bil je med pobudniki ponovne obuditve Konference za Italijo Svetovnega slovenskega kongresa in njen večletni predsednik. Aktivno je spremljal postopek slovenske demokratizacije in si prizadeval, da bi Italija priznala samostojno državo Slovenijo. Na svoji domačiji v Klancu v Števerjanu je vrsto let skupaj z Zvezo veteranov vojne za Slovenijo (ZVVS) in Združenjem za vrednote slovenske osamosvojitve (VSO) prirejal slovesnost ob obletnici osamosvojitve Slovenije okrog 25. junija. Leta 2016 mu je predsednik Republike Slovenije podelil medaljo za zasluge za »prispevek k uveljavljanju enakopravnega položaja slovenske narodne skupnosti v Italiji in k utrjevanju enotnega slovenskega kulturnega prostora«. Pri

svojem delovanju je veliko pozornosti namenjal rodnemu Števerjanu. Bil je med pobudniki tega glasila, Števerjanska vestnika, v mladih letih je tudi nastopal z dramsko družino društva F. B.

Sedej. Števerjanski zgodovini, kulturi in njegovim ljudem je posvetil več publikacij, med katerimi so zbirka črtic Lojzic z Gmajne, Povest o Marici z Ušja, knjiga Števerjan: Poskus orisa vasi, ilustrirana kratka zgodovina Slovencev Skozi slavno in pogumno zgodovino Slovenije s preprosto slikano in pisano besedo in avtobiografija Paler iz Brd: Iz življenja Terpinovih v Števerjanu.

Pogreb Marjana Terpina je potekal v torek, 3. januarja, v Števerjanu. Ob koncu obreda v cerkvi je njegova najstarejša vnukinja Nina prebrala nekaj spominov na očeta Marjana, ki jih v skrajšani obliki objavljamo tudi v našem glasilu.

NAJVAŽNEJŠE VREDNOTE SO MU BILE DRUŽINA IN SLOVENSTVO

Nina Pahor

Našemu *očetu* Marjanu je bila družina velika vrednota: z *matero* Mirko sta nas vsako soboto in kasneje nedeljo gostila na kosilu pri njiju, v očetovi zidanici. Jedilnik je bil vedno enak: mati je spekla kruh, oče je narezal domače mesnine, nato smo jedli juho z rezanci, potem pa je prišel oče na svoj račun, ko je iz pečice potegnil svoj pečen krompir in *kastrolo*, polno mesnih dobrot. V tej *kastrolji* je bila vedno sočna telečja krača, nekaj klobas, piščančja stegna in še kaj. Najprej je poklical nas otroke, ki smo se postavili okrog njega, mu pomolili krožnike in vsak je *očetu* povedal, kaj je želel dobiti.

Druga njegova velika vrednota je bilo slovenstvo, lahko bi rekli celo, da je bila njegova druga ljubezen (po materi Mirki, seveda) – Slovenija. Koliko nam je o njej pripovedoval... Pripovedoval nam je, kako so Slovenci snovali svojo državo, kako so jo uresničili, kaj se je dogajalo leta 1991, kakšne so razmere v Sloveniji danes. Ko si na Klancu 14, sploh nimaš vtisa, da si v državi, ki ni Slovenija. To, da se nahajaš v drugi državi, so izdajale le registrske tablice na avtomobilih. Toda *očetovi* avtomobili so imeli zraven (italijanske) tablice še nalepko s slovensko zastavo in ko je po cesti zapeljal siv mercedes in si opazil zastavico, ti je bilo takoj jasno, kdo je voznik.

Na svojem *borjaču*, ki sta ga z *matero* skrbno negovala, je imel oče pravo galerijo ali muzej na prostem: velika vhodna vrata z vkovanimi lipovimi listi, kip z obrazom kralja Matjaža, verzi iz II. Brižinskega spomenika, doprsni kip Primoža Trubarja, skalo z naslikanim tokom reke Soče, dve veliki košati lipi, knežji kamen, vojvodski prestol, vitraže z lipovimi listi in karantanskimi simboli, leseni kozolec, spomenik slovenski osamosvojitvi... Da ne govorimo o njegovi zidanici, ki je imela toliko detajlov iz slovenske ljudske zakladnice, da je bilo nemogoče vse opaziti ob enem obisku. Če temu dodamo še obraz Križanega z napisom »Oče naš« in fresko svetega Florijana, zavetnika gasilcev, lahko rečemo, da ta *borjač* odlikava vse to, kar je oče bil, in vse to, v kar je verjel.

V zvezi s Slovenijo sta še dve anekdoti o očetu Marjanu, ki bi ju rada delila z vami. Prva je ta, da ko smo si otroci zaželeli sladoled, nam je oče takoj ugodil, skočil v avto in šel kupit sladoled. Vsak od nas si je že mislil, kako bo obliznil svoj *Magnum* na palčki ali kornet *Algida* in ob tem so se nam že pošteno cedile sline. In kmalu se je oče vrnil z vrečko, polno pakiranega sladoleda, ampak v njej ni bilo ne *Magnuma* ne *Algide*: dobili smo kornet *Zlatorog* z okusom jagode, lešnika ali čokolade, na palčki pa *Lučke* in *Ježke*. To je seveda sprožilo val razočaranja in kdo izmed nas vnukov, ki je bil bolj predrzen, si je upal tudi negodovati na glas, češ da pa vendar nismo želeli tistega sladoleda. Oče mu je takrat nazaj zabrusil, naj bo tiho in naj jé slovenski sladoled, ker *laški* samo polni usta (in še kaj je dodal zraven) in ni vreden nič.

Druga anekdota pa je ta, da smo nekoč prišli na obisk k *očetu* in *materi* in smo kmalu opazili, da ni bilo več njunega velikega belega psa, maremskega ovčarja Leka. Očeta smo vprašali, kam je šel Lek, in on nam je z resnim, skoraj svečanim tonom odvrnil: »Dragi otroci, Lek je zbežal v Slovenijo«. Novico smo vnuki sprejeli dobro: naš Lek je sicer zbežal, ampak ni zbežal kar nekam, zbežal je v Slovenijo, v našo obljubljeno deželo, kjer se mu gotovo godi odlično, ker je med ljudmi, ki ga razumejo. Novico smo celo ponosno podajali naprej: naš pes ne zbeži kot vsi ostali, naš zbeži v Slovenijo... No, naposled smo se po nekaj letih začeli spraševati, kako to, da oče in mati vesta, kam je zbežal, če je pač zbežal; in zakaj ne gresta iskat, če vesta, kam je zbežal. In takrat smo razumeli, da Lek ni zares zbežal in da je bila ta Slovenija le prispodoba za kraj za mavrico, ali večna lovišča, kot sta si jih zamislila oče in mati.

Pri *očetu* in *materi* je bilo najlepše poleti: takrat nismo imeli več pouka in smo se lahko vnuki

pri njiju zadrževali dlje in tam tudi prespali. Oče si je res dajal duška z nami in pustil *matero*, da se je lahko posvetila hišnim opravilom. Nekajkrat nam je poleti pripravil prav taborjenje: na vrtu ali pa v *brajdi* smo si postavili šotor, v njem smo prespali, kuhali smo si na prenosnem štedilniku in skupaj kaj uganjali. Drugače pa so dnevi, ko smo prespali pri *očetu* in *materi*, potekali tako: zjutraj smo se zbudili in oče je že sedel zunaj na svojem naslanjaču in bral. Nato smo se zbrali v kuhinji na zajtrku: oče je kot vsak dan vzel svojo veliko *šalco* – ki je bila bolj skleda kot *šalca* –, vanjo natočil kavo, mleko, malo sladkorja ali medu in v to kavo začel drobiti domač kruh, ki ga mati peče v svoji krušni peči. Mi smo bili doma bolj vajeni na kake piškote ali kosmiče, ampak če smo bili pri *očetu*, smo ga posnemali in si tudi sami nadrobili kruh v mleko s kapljico kave, da se je čisto malo pobarvalo. In povem vam, doma sem še parkrat v življenju poskusila za zajtrk kavo s kruhom, ampak nikoli nista imela takega okusa, kot sta ga imela kruh in kava pri očetu. Po zajtrku nas je oče naložil v avto in nas odpeljal v Gorico: tam smo obiskali starše, ki so na delovni dan bili v službi v podjetju Terpin, on je malo *pokontroliral*, če delajo dobro, pogledal elektronsko pošto, opravil kak klic, nato pa smo se odpeljali dalje, in sicer po nakupih, ker mu je mati dala seznam stvari, ki sta jih potrebovala. Po nakupih smo se vrnili v Števerjan in takrat je bil *obvezno* čas za *južno*. Jajca s pršutom, kruh s pršutom, jajce mešano s sladkorjem in mlekom ali kavo, breskve v vinu (za nas samo z limono in sladkorjem), ali pa hrustljiv kruhec z gorčico in klobaso ali *krodeginom*, ki ga je oče kar vzel materi iz lonca, v katerem se je kuhala *kuhnja*. Ta južina je bila *očetu* res pomembna, brez nje ni šlo.

Najlepsi pa so bili pri *očetu* in *materi* poletni večeri in poletne noči. Ko je sonce zašlo, nas je oče povabil, da smo si premaknili ležalnike na travo: nanje smo položili blazine in nekaj debelih odej. Z *očetom* smo legli pod te odeje, se stisnili drug k drugemu, ker je bilo zvečer mrzlo in vlažno, in smo gledali zvezde. Si predstavljate? Ležati na vrhu briškega grička, poslušati čričke, ki pojejo, čutiti hladen vetrič, ki poboža obraz, medtem ko je telo na toplem pod odejo, in gledati zvezdnato nebo brez svetlobnega onesnaževanja. To je bilo doživetje! Doživetje se je sicer kmalu končalo, ker je ob polnoči prišla mati in nas pospremila v prave postelje; le starejši izmed vnukov smo si lahko izborili pravico, da smo prespali zunaj. Oče pa je zunaj pod zvezdami prespal skoraj vsako noč v poletnem času. Spanje pod milim nebom ga je veselilo in to je počel še prav do nedavnega. Včasih se mu in nam je pridružila tudi mati.

Ko se oče ni ukvarjal s politiko ali prosveto, je bil ročno spreten človek. Doma je imel svojo delavnico, v kateri je klesal kamen in *švejcal*. Iz kamna je izdeloval kipe ali kosovne dele pohištva, iz železa pa je varil druge priprave in pripomočke za hišo in vrt. Bil je zelo iznajdljiv: kar je potreboval, od kljuke, do vrat, ograj, držal za papirnate brisače, stojal, vozičkov, si je najraje izdelal sam. Ker so bila ta opravila nevarna, je nam vnukom dovolil, da smo ga samo opazovali pri delu. Drugače je bilo pri slikanju: ko je oče slikal, je tudi nam vnukom dal leseno podlago, da smo lahko ustvarjali svoje umetnine. Oče je rad slikal s tehniko akrila na lesu. Za slikanje si je tudi uredil poseben prostor, ki mu je pravil *atelier*. Njegov največji slikarski podvig je bil 40 lesenih panjskih končnic, ki jih je poslikal s prizori iz slovenske zgodovine. To slikanje je trajalo nekaj časa in vnuki smo radovedno spremljali, kako napreduje. Včasih je celo koga izmed nas povabil, da mu je pri kakem motivu pomagal. Sama sem na primer osenčila mizo, na kateri spi kralj Matjaž in okrog katere se ovija njegova brada. Na to sem bila zelo ponosna. *Očetov* drugi velik slikarski podvig pa je bila velika slika, ki smo mu jo posebej naročili: na njej je upodobljen devinski grad, ruševine starega gradu in bela dama; ta slika s svojimi živimi barvami danes krasi dnevno sobo naše hiše v Devinu.

Oče Marjan je imel zelo rad knjige: bil je načitan, rad je prebiral slovensko leposlovje in domoznansko literaturo. Knjige je rad bral, svetoval in podarjal. Sveti Miklavž nam je k *očetu* in *materi* vedno prinesel knjige, slovenske in svetovne klasike, ki smo jih prebrali z veseljem. Knjigam je oče namenjal veliko svojega časa in to ne samo branju, temveč tudi pisanju. Rad je pripovedoval doživljanje in rad je o njih tudi pisal, ker je vedel, da pisana beseda ostane in da lahko na tak način prispeva kamenček v naš kulturni mozaik. Rokopise je tipkal na računalnik, ki se ga je naučil uporabljati, kar za človeka njegove generacije ni samoumevno.

Tako kot slovensko besedo, je imel oče rad tudi slovensko pesem. Ko sem bila še čisto majhna, me je naučil pesem *Sem slovenska deklica*, ki je prva pesem, za katero se spomnim, da sem se je naučila. Rad je prepeval tudi cerkvene pesmi: spomnim se, kako je nekoč, ko smo s sestrama prespali pri niji, z *matero* stal pri vratih, ko smo se odpravljale spat; skupaj smo zmolili večerno molitev, potem pa je oče rekel, da je zdaj postni čas in se bomo zato naučili pesmi *Oljsko goro*. Oče ni bil strasten pevec, ampak je ob pomembnih družinskih srečanjih vedno rad zapel z nami kako zdravico, ljudsko ali ponarodelo pesem, posebej draga mu je bila pesem *Sijaj mi sončece*. Najraje je oče pel ob božiču in veliki noči: takrat je bil verjetno posebno srečen, ker smo bili vsi zbrani pri njem, in se je veselil z božičnimi in velikonočnimi napevi. In tako je bilo tudi za lanski božič, ko mu zdravje ni več dopuščalo, da bi se dolgo zadrževal z nami. Ni mu bilo do tega, da bi sedel pri mizi in se pogovarjal ali vsaj poslušal pogovore, želel je le oditi spat. Naenkrat pa smo začeli peti in takrat so se mu oči zasvetile. Pridružil se nam je in pel je na ves glas. Ker smo videli, da ga je petje tako navduševalo, smo vztrajali in peli skupaj še celo uro, da smo prepeli ves družinski repertoar slovenskih božičnih pesmi. Bilo je neverjetno, saj oče takrat že ni več prosto govoril, ker se ni več spominjal besed in jih tudi ni mogel dobro artikulirati, pri petju pa je bilo čisto drugače – poznal je besedilo vseh kitic prav vseh božičnih pesmi. Oče je še zadnjič pel z nami za letošnji božič, ko smo skupaj zapeli *Glej zvezdice božje*. Svoje oči pa je za vedno zatisnil nekaj dni kasneje, 30. decembra zjutraj, na svojem domu, ob ljubljeni ženi in naši materi Mirki. Na kraju, ki si ga je izbral za večni počitek, stoji napis *Nasvidenje pri Bogu!*

Zato nasvidenje, dragi oče!

DOBRODELNOST JE BILA NJENA ODLIKA V SPOMIN NA MARIJO KOMJANC

PC

“Če je mogoče pomagaj ti nam, da naslednji rodovi bodo vedeli kam,” so se ob koncu pogreba s poezijo, ki jo je zapisal Simon Komjanc, teti Mariji zahvalili in se od nje poslovili svojci in sorodniki - nečaki, pranečaki in prapranečaki.

“Marija je odšla pripravljena: sprejela je bolniško maziljenje, obdana z ljudmi, ki jo imamo radi in tudi sama se je celo življenje pripravljala, kajti lepo je uresničila naš star slovenski pregovor: kakršno življenje, taka smrt; kakšna smrt, taka tudi večnost,” se je župnik Marijan na pogrebu, ki je potekal v Števerjanu 14. decembra, poslovil od Marije Komjanc. Marija je svojce zapustila 10. decembra, nekaj mesecev preden bi dopolnila 102 leti.

Rodila se je v Števerjanu na Mocverju 8. marca 1921 v kmečki družini. Osnovno šolo je obiskovala v Števerjanu “v času, ko je fašistična oblast razkazovala svojo moč. Že kot deklica se ni mogla sprijazniti z zapostavljanjem in zaničevanjem maternega jezika, prav tako ne s krivičnim obnašanjem učiteljice, ki je s palico udrihala

po prstih in dlaneh nič krivih učencev. Za Marijo sta nasilje in krivičnost nedopustna, kakor tudi obrekovanje in sovražni govor,” so ob stotem rojstnem dnevu zapisali Marijini sorodniki. Maturirala je na klasičnem liceju v Gorici, v Padovi je opravila študij farmacije, doktorirala pa je v Bologni leta 1946. Vrnila se je nato v Gorico in se zaposlila v lekarni Pontoni e Bassi v Raštelu. Leto zatem se je omožila z dr. Stanetom Fabijanom. Marija se je nato zaposlila v lekarni v Solkanu, kjer sta z možem tudi stanovala. Po raznih negativnih izkušnjah fašizma in z upanjem v boljšo prihodnost sta se z možem izselila v Kalifornijo, nedaleč od San Francisca, kjer je že stanovala sestra Viktorija, ki je poučevala italijanščino na tamkajšnji univerzi. Tam se je zaposlila v bolnišnici v kraju Monterey. *“S svojo strokovnostjo in vestnostjo si je pridobila spoštovanje in naklonjenost nadrejenih, s človeškostjo pa zaupanje in navezanost bolnikov. Njeno sočutje je olajšalo duševne, a tudi materialne stiske marsikoga;*

dobrodelnost je njena odlika. Širino duha ji je izoblikoval tuji svet, dobroto srca pa domači zgled,” so še zapisali sorodniki ob 100. jubileju, leta 2021, ko je prejela posebna voščila tudi s strani predstavnika ZDA za 20. kongresno okrožje Kalifornije, Jimmyja Panette. Ob 101. rojstnem dnevu pa ji je voščilo poslal tudi ameriški predsednik Joe Biden.

Z možem sta dvajset let preživela v narodnem parku Pebble-Beach ob Tihem oceanu, do leta 2003, ko se je mož poslovil. Od takrat si je prizadevala, da bi se vrnila v domovino, kamor se je dokončno preselila leta 2016 in kjer so jo čakali številni nečaki. Ne da bi stopala v ospredje je za tukajšnjo skupnost storila mnogo dobrega in nesebično darovala in prispevala. Njej gre zasluga tudi za spomenik briškim ženam, ki stoji na poti, ki vodi k Marijini rojstni hiši ter spominja na nadomestljiva trud in požrtvovalnost briških žen za družine.

SMRTI

Marussi Giuseppina

Rodila se je v Opatjem selu 18. marca 1940.

Umrla je v Trstu 6. decembra 2022.

Pogreb je potekal 16. decembra 2022 v Števerjanu.

Fabian (Komjanc) Maria

Rodila se je v Števerjanu 8. marca 1921.

Umrla je v Gorici 10. decembra 2022.

Pogreb je potekal v Števerjanu 14. decembra 2022.

Humar Dolores

Rodila se je v Kojskem 4. novembra 1935.

Umrla je v Gorici 13. decembra 2022.

Pogreb je potekal 17. decembra 2022 v Števerjanu.

Susterini Giuseppe

Rodil se je v Gorici 9. aprila 1928.

Umrli je v Gorici 15. decembra 2022.

Pogreb je potekal 21. decembra 2022 v Števerjanu.

Terpin Marjan

Rodil se je 10. oktobra 1940 v Kojskem.

Umrli je 30. decembra 2022 v Števerjanu.

Pogreb je potekal 3. januarja 2023 v Števerjanu.

Miklus Zitta (Licia) vdova Hlede

Rodila se je 22. oktobra 1928 v Mostu na Soči.

Umrli je 12. februarja 2023 v Gorici.

Pogreb je potekal 15. februarja 2023 v Števerjanu.

DAROVI

Za cerkev v Števerjanu:

- V spomin na pokojnega Slavkota Gravnarja, sestrična Marija Komjanc 100,00€.
- V spomin na pokojnega Slavkota Gravnarja, prasestrična Ida Komjanc 50,00€.
- V spomin na pokojnega Slavkota Gravnarja, družina Škorjanc 30,00€.
- V spomin na pokojnega Marjana Terpina, Ivan Vogrič 100,00€.
- V spomin na pokojnega Marjana Terpin, Jasna in Darko 25,00€.
- V spomin na pokojno Dolores Humar, bratje in sestra 100,00€.
- V spomin na krstnega botra Marjana Terpina, J.K. 100,00€.

Za mlade družine v stiski:

- V spomin na teto Marijo, družina Terpin 100,00€.
- V spomin na teto Marijo, Agata in Marko 50,00€.
- V spomin na pokojnega Marjana Terpina, Agata in Marko 50,00€.
- V spomin na pokojnega Marjana Terpina, družina Simon in Evgen Komjanc 100,00€.
- V spomin na pokojnega Marjana Terpina, Nikolaj in Ida 300,00€.
- V spomin na pokojnega Marjana Terpina, Marija Komjanc 200,00€.
- N.N. 400€.
- V spomin na pokojno Licio Miklus – Hlede, družina 200,00€.

Za misijonarja P. Opeko:

- V spomin na pokojnega Marjana Terpina in Dolores Humar, Vogrič Roman 150,00€.

Za slovenske misijonarje in Karitas Ukrajina, N.N. 150,00€.

Za lačne otroke:

- V spomin na pokojno Gajo, N.N. 50,00€.
- V spomin na teto Marijo, bratje in sestre Komjanc 220,00€
- V spomin na pokojno Marijo Komjanc in Marjana Terpina, za slovensko Karitas, Aleš Komjanc 100,00€.

Za MePZ F.B. Sedej:

- V spomin na pokojnega krstnega botra Marjana Terpina, J.K. 100,00€.
- V spomin na pokojno Dolores Humar, Humar Veneranda 50,00€.
- V spomin na pokojno Dolores Humar, Humar Marino 50,00€.

Za Otroški pevski zbor:

- V spomin na pokojnega Marjana Terpina, N.N. za otroški pevski zbor 50,00€.

Za Števerjanski vestnik:

- V spomin na pokojnega Marjana Terpina, Jasna in Darko 25,00€.

- V spomin na pokojno Dolores Humar, bratje in sestra 50,00€.

- V spomin na pokojnega Marjana Terpina, Stanko Graunar 50,00€.

Za Sedejev dom:

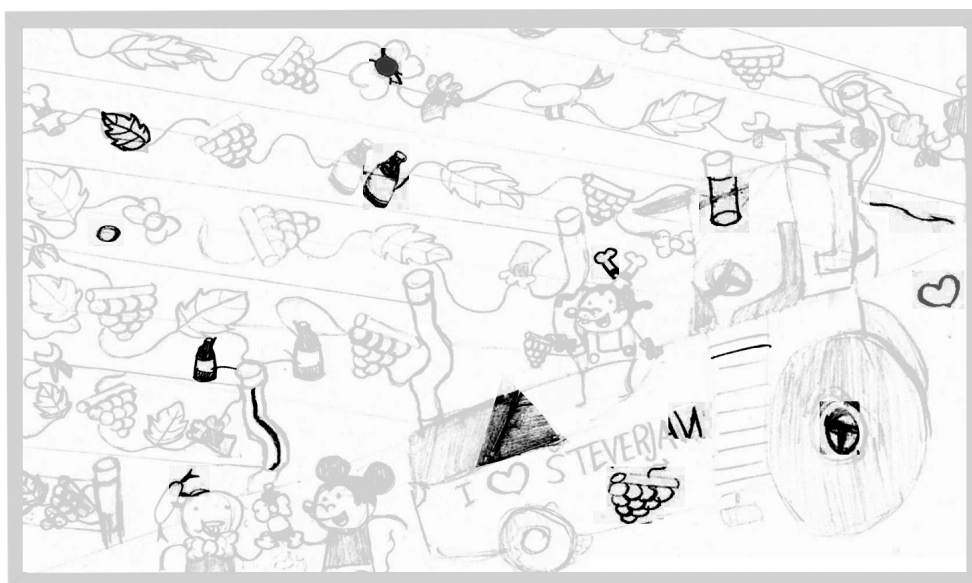
- V spomin na pokojnega Marjana Terpina, prijatelji Hadrijan, Dominik in Magda 150,00€.

ČESTITKE

Mamico Eliano Humar, očka Martina Gregorca in bratca Luko je 10. oktobra 2022 osrečil mali Miha. Družini čestitamo in ji želimo veliko medsebojne ljubezni in topline; Mihi pa voščimo, da bi postal močan in veder fant!

Jakob s Pušče je padel s hruške!!! Pri zgodnjem nedeljskem prebujanju mamice Stefanie in očka Filipa se je v nedeljo, 5. marca 2023, Jakobu pridružil mali Aleš. Uredništvo Števerjanskega vestnika in odbor S.K.P.D. F.B. Sedej se z družino veseli in ji čestita; Alešu pa voščimo, da bi zrasel v veselega in pridnega dečka.

Naša urednica je "dohterca" postala! V torek, 28. marca, je na videmski univerzi iz tujih jezikovnih in literarnih ved diplomirala urednica Števerjanskega vestnika Petra Ciglic. Člani uredništva ji čestitamo ob visokem študijskem dosežku in ji želimo srečno in uspešno pot še naprej.

Lucija Lango

Živijo, sosedge, lepo pozdravljeni v novem letu. Upam, da ste lepo praznovali in se sladkali do sedaj. Novo leto je pred nami in to pomeni nove sladice, novi okusi, nove dogodivščine v kuhinji ... V novem letu sem si zadala par ciljev: eden izmed teh je, da se malo bolj poglobim v zdrave sladice, ki vsebujejo manj sladkorja in uporabljajo raje drugačna sladila, ki so primerna tudi za tiste, ki imajo povišan sladkor. Malo sem želela preučiti tudi brezglutenske sladice in druge vrste bolj zdravih prigrizkov. Tako da, upam, da boste lahko v prihodnji številki Vestnika že kaj več izvedeli. Za tokrat sem se odločila za dve sladici in eno zdravo malico, ki je lahko tudi zajtrk. Čeprav sta pust in Valentinovo že mimo, še vedno lahko obujamo spomine na te dni.

Odločila sem se za:

- **Krofe** [prbl. 10 krofov, jaz sem se odločila speči krofe v pečici, kajti so na tak način bolj zdravi, čeprav sem jih morala večkrat preveriti, kajti je peči v pečici nekoliko težje kot pa cvreti na olju]
- **Srčke** [ne bi vam točno znala povedati, koliko mi jih je ratalo iz enega recepta, ker so mi jih sproti pojedli, že preden sem jih postregla na mizo]
- **Bounty malico**

1) KROFI - Težavnost: 2/5 - Čas: pribl. 1h

Sestavine:

- 250 ml mleka
- 30 g kvasa
- 50 g sladkorja
- 60 g masla
- 1 žlica vanilijevega sladkorja [10-12g]
- 1 ščepec soli
- 3 čajne žličke ruma
- naribana lupina ene limone
- 250g ostre moke
- 250g mehke moke
- Marmelada za nadev [okus in količina po vaših željah, lahko uporabite tudi kremo ali nutelo]
- Sladkor v prahu za posip
- 1 jajce
- 3 rumenjaki

Postopek:

Mleko damo v lonček in ga na nizkem ognju segrejemo, dokler ne postane mlačno (ne prevroče). V drugo posodico nadrobimo kvas, mu dodamo žličko sladkorja in 50 ml mleka ter pustimo, da vstaja 10-15min.

V preostalo mleko dodamo sladkor, vanilijev sladkor, maslo ter premešamo, da se vse lepo stopi. Nato damo še rum in limonino lupino ter premešamo. Moko presejemo in jo damo v večjo posodo, kateri dodamo še mešanico kvasa, preostalo mleko, jajce in rumenjake. Vse skupaj zgnetemo v gladko zmes.

Vzamemo pekač, na katerega damo peki papir, iz mase naredimo kroglice (prbl. 60-70g), jih zvrstimo po pekaču in pustimo vzhajati 30 minut.

Pečico segrejemo na 180 stopinj in jih pečemo 15 minut. Ko jih vzamemo ven, lahko po želji namažemo z raztopljenim maslom. Ko se ohladijo, jih napolnimo z marmelado, posujemo z sladkorjem in že so pripravljeni na pojedino.

2) SRČKI - Težavnost: 1/5 - Čas: 1h30min

Sestavine:

180g moke

100g sladkorja

80g masla -sobna temperatura

1 jajce

Po želji vaniljeva aroma

Ščepec soli

10g vanilijevega sladkorja

Pol žličke pecilnega praška

Postopek:

Vse sestavine zmešamo v gladko zmes in pustimo par minut počivati. Damo v hladilnik 30 minut. Nato si pripravimo površino, kjer bomo valjali testo. Po počitku razvaljamo testo na pomokani površini z modelom naredimo srčke in jih položimo na pekač. Piškote pečemo na 180 stopinj za 5-8 minut (odvisno koliko debele piškote boste naredili). Če hočemo imeti temne piškote dodamo v maso par žlic kakava, da se ta obarva in naredimo piškote.

3) BOUNTY MALICA - Težavnost: 1/5 - Čas: 10 min

Sestavine:

2 žlici ovsenih kosmičev (cca 50g)

Po želji chia semena 1 žlica

150ml kokosovega mleka

1 žlica medu

Žlica kokosovih mrvic

20g črne čokolade

Priprava:

Mleko malo segrejemo in vanj damo med, kosmiče, semena in kokosove mrvice ter pustimo, da se malo napije. Polijemo z raztopljeno čokolado in lahko pojemo mlačno, lahko pa damo v hladilnik. Moja slika ni ravno estetska, ker sem jo pripravila na hitro v posodi. Če pa imate doma steklen kozarček in ga slojno napolnite s sestavinami in na vrh posujete čokolado, bo izgledalo vrhunsko.

Naš slikar je slikal naše okolje
a je med prvo in drugo sliko naredil
kar 16 napak. Poišči napake in nato
POBARVAJ

Narisał: Samuel D.

